

Försvarmaktens

ÅRSREDOVISNING

2009

Underbilaga 3.1

Internationell övningsverksamhet

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING AV GENOMFÖRD INTERNATIONELL ÖVNINGSVERKSAMHET (RB P.31).....	2
ALLMÄNT	2
RESULTAT OCH ERFARENHETER AVSEENDE INTERNATIONELLA ÖVNINGAR.....	2
ÖVNINGAR MED NORDISKT FOKUS UNDER 2009	3
INSTÄLLDA INTERNATIONELLA ÖVNINGAR UNDER 2009	3
FÖRDJUPNING AV GENOMFÖRD INTERNATIONELL VERKSAMHET	4
ALLMÄNT	4
GENERELLA SLUTSATSER AVSEENDE FM DELTAGANDE I STEADFAST-SERIEN 2009 :	6
ÖVNINGSRAPPORTER	8
BALTOPS 2009 (MARINB).....	8
BALTOPS 09 (3. SJÖSTRIDSFLJ)	9
BOLD AVENGER 09	11
BOLD QUEST (CCID)	12
CJSE 09	13
CME 09.....	15
COLD RESPONSE 09	16
COMBINED ENDEAVOR 2009	17
CWID 09 (COALITION WARRIOR INTEROPERABILITY DEMONSTRATION).....	19
CROWN EAGLE 09	23
EODEX	25
EUGENIE DIEUZE 2009.....	26
FOST (MRÖJ) 09	28
FOST (ys) MTS 09.....	30
FÖRBANDSÖVNING SIB (ÖVN M. STRATEGISKA RESERVEN).....	31
JOINT WARRIOR 09.....	33
LEJON SINGA 09	36
LION EFFORT 2009.....	38
LOYAL ARROW 09	39
MILEX 09	41
NAX 09 (NORDIC ARTILLERY EXERCISE 09)	42
NIGHT HAWK 09	44
NORTHERN COASTS 2009	45
NORTHERN SUN 09.....	47
OPEN SPIRIT 09	48
PALNATOKE 09.....	49
RECCEX 09.....	50
RIKSHEMVÄRNSCHEFENS INSATSÖVNING 0909	51
STEADFAST JOIST 09.....	53
STEADFAST JUNCTURE 09.....	54
STEADFAST MOVE.....	55
SVE-FIN AMPHEX 09	56
TOXIC TRIP 2009.....	57

Sammanfattning av genomförd internationell övningsverksamhet (RB p.31)

Allmänt

Försvarsmaktens övningsplan för 2009 fastställdes i december 2008. Försvarsmaktens övningsplan omfattar större, för FM gemensamma, övningar och verksamheter som kräver samordning mellan förband, skolor och centra samt de övningar som antingen genomförs tillsammans med utländska aktörer eller som helt eller delvis utspelar sig på utländskt territorium. Övningar vars genomförande omfattas av särskild sekretess redovisas ej. Övningsplanen syftar till att utgöra underlag till myndighets interna samordning av övningsverksamhet samt att underlätta övningsplaneringen med annan nation eller samarbetsorganisation.

Planering för övningsverksamheten 2009 utgick från större övningar som genomförs på svenskt territorium exempelvis LOYAL ARROW 09. Försvarsmakten har under året deltagit i Pol-Mil strategiska övningar genom Nato och EU övningar. FM deltagande i COLD RESPONSE 09 utvecklar och stärker stridskrafternas interoperabilitet, samt bidrar till att stärka samarbetet med Norge. Försvarsmaktens deltagande i Natos stabs- och ledningsträningsövningar har bidragit till bibehållande av kompetens för operationer som Sverige deltar i, nu och i framtiden. Den årligen återkommande ledningsträningsövningen COMBINED JOINT STAFF EXERCISE (CJSE) genomfördes med syfte att utveckla och vidmakthålla operativ och taktisk insatsledningsförmåga. Deltagande i taktiska övningar nationellt och internationellt genomfördes med syfte att utveckla kravställda förmågor samt som ett led i förbandens evaluering och certifiering. I övrigt har 2009 präglats av planering för NBG övningsserie 2010. Vidare har planering påbörjats av övning Viking 11.

Rapporter från övningsverksamheten 2009 redovisas nedan.

Resultat och erfarenheter avseende internationella övningar

Internationella övningar är idag en naturlig del av den normala förbandsverksamheten. Deltagande i internationella övningar är en av flera förutsättningar för att fortsatt utveckla förmågan till interoperabilitet med annan försvarsmakt eller organisation.

Övningar med nordiskt fokus under 2009

- ARCTIC FIGHTER MEET 09
 - Multinationell flygövning, deltagande nationer: SE och FIN
- Basing Vidsele
 - Markmålsbekämpning och samverkan flyg-arméförband, deltagande nationer: SE, DK och NO
- COLD RESPONSE 09
 - NO armens slutövning i vintermiljö,
- CJSE 09
 - Svensk ledningsträning med inbjudna internationella deltagande, elever och lärare från bl.a. NO och Baltic Defence College
- NAX 09
 - Nordisk artilleriövning, en del av det Nordiska samarbetet, deltagande nationer: SE, FIN, NO och DK
- NORTHERN SUN 09
 - Internationell ubåtsräddningsövning enl. ubåtsräddningsavtalet. Deltagande nationer SV, NO och UK
- PALNATOKE 09
 - Övning med deltagare ur bl.a. Jaegerkompaniet, Danmark.
- POLAR FIGHTER MEET 09
 - Multinationell flygövning, deltagande nationer SE och NO.
- RECCEX 09
 - Samnordisk CBRN övning.
- RiskHvCh Insatsövning 09
 - Samnordisk övning, deltagande nationer: SE och NO.
- SWE-FIN AMPHEX
 - Bilateral övning mellan SE och FIN.
- TOXIC TRIP 09
 - NATO-ledd "Peace Enforcement Operation", SE var värd för övningen.

Inställda internationella övningar under 2009

Övningar som listats nedan utgick ur 2009 års övningsplan.

- ALLIED REACH 09
 - FM ej inbjudna till denna övning
- COOP OSPREY 09
- CMX 09
 - Genomförande 09 inställt av Nato, flyttad till KV 1 2010
- POLEX 09

- Genomfördes ej 2009 m h t RK/Fö beslut, genomförs eventuellt KV 4 2010)
- RAPID TRIDENT
- SAMÖVN AMF 09
 - Redovisad som förslag i VU 09. Genomfördes ej p.g.a. politisk utveckling.
- STEADFAST PINNACLE 09
 - FM ej inbjudna till denna övning
- STEADFAST PYRAMID 09
 - FM ej inbjudna till denna övning
- VOLCANEX 09

FM deltog med observatörer ur INSS J6 under inledningsskedet av STEADFAST CATHODE 2009. Nato har strukit denna övning 2010.

Fördjupning av genomförd internationell verksamhet

Allmänt

CJSE

Målsättningar med övningen:

Deltagare, skall efter genomförd övning, ha uppnått följande mål:

- Erfarenhet av att tjänstgöra som stabschef, avdelningschef, stf avdelningschef eller som stabsmedlem.
- Ökad förståelse för planering och genomförande av en fredsbevarande operation (CRO/PSO) på operativ och taktisk nivå.
- Ökad förståelse för Standing Operating Procedures (SOP), på operativ och taktisk nivå, inom en Nato-stab som använder CJTF-konceptet.

Utifrån den utvärdering som gjordes efter övning kan utläsas att hela TA/FÖRKLARA FÖRKORTNINGEN! – eller skriv målgruppen/ tillägnat sig användbara erfarenheter avseende arbetsmetodik, procedurer och agerande i CJTF staber.

CME

För svenskt vidkommande berör övningen främst politisk nivå (PTA/FÖRKLARA FÖRKORTNINGEN!). Försvarsmakten skall arbeta enligt normala rutiner under övningen och stödja RK/Fö med beredningsarbete för underlagslämnande. I huvudsak skall de

organisationsenheter och den personal ianspråkats, som normalt är engagerad inom ramen för krishantering och insatsplanering.

Målsättningar med övningen:

- Vidmakthålla förmågan att utarbeta kvalitativt militärstrategiskt underlag till stöd för den nationella beslutsprocessen i ett EU perspektiv.
- Vidmakthålla förmågan till interaktion mellan aktörer på strategisk (RK) och militärstrategisk nivå (HKV ledningar och sak-avdelningar).
- Utgöra underlag för fortsatt utveckling av HKV arbetssätt och organisation.
- Utveckla förmågan att genomföra dialog mellan FM och RK/Fö via VTC (ÖB LägesC).

Försvarsmaktens deltagande 2009 var minimalt m h t att den politiska nivån vid strategiska övningar motsv. CME (i normalfallet representerad av RK/Fö) nu representerades av Bryssel p.g.a. Sveriges ordförandeskap i EU. Detta gjorde att FM, i egenskap av "response cell", fick få övningsrelaterade ärenden.

LOYAL ARROW

Övningens mål för svensk del var att evaluera SE02. vara Host nation samt utveckla FM förband och egen personals interoperabilitet. Deltagande svenska förband var 172 sfdiv, 172 basbat, 211 sfdiv, 212 sfdiv, 218 basbat, Strilbat, C 130, HKP 10 FRÄD, Lv6, A9, FMlog, TKSE, J3 EWCC, FTS A1-A7, ATS G3, MTS M3, FM UndsäkC, MOVCON, LG. Totalt deltog ca 300 svenskar i övningen.

Övningen har bidragit till att höja vår operativa förmåga inom flera områden, bland annat genom att scenariot har varit uppbyggt kring en gradvis eskalering av konfliktnivån, vilket har inneburit att hela bredden av uppdragstyper (defensivt respektive offensivt luftförsvaret, markmålsoperationer, spaning, flygtransporter m.fl.) har övats. I detta sammanhang har det varit utvecklande att ledas av en bemannad operativ stab, tillskillnad från en övningsledning.

Likaså har tolkning och tillämpning av komplexa Rules of Engagement (ROE) varit lärofullt. Därtill kan nämnas värdet av att tillsammans med fem till sex olika nationer ansvara för planering, ledning, genomförande och utvärdering av flygoperationer bestående av ett trettiotal flygplan. Detta är värdefulla övningstillfällen som sällan erbjuds men som är förmågeutvecklande för flera av funktionerna inom flygstyrkrygkrafterna.

Interoperabilitetsmässigt håller de svenska flygande förbanden hög internationell klass, något vi redan sett vid våra deltagande vid Red Flag samt Cold Response och nu stadtsfästes än mer vid denna övning på hemmaplan. För dessa förband är det framförallt det fortsatta införandet av olika kommunikationssystem som ytterligare kommer att höja interoperabiliteten, tillsammans med förmågan till lufttankning. Även våra icke flygande förband är väl interoperabla, samtidigt som det bland dessa förband återfinns områden för fortsatt utveckling, främst inom teknikområdet.

Försvarsmakten har fått mycket uppskattning för det Host Nation Support som har lämnats under övningen. Flera länder har tydligt signalerat att de är intresserade av att vilja återvända i framtiden.

MILEX

EU övergripande syfte vara att öva koncept och krishanteringsprocedurer på FHQ och OHQ-nivå. Syftet med Försvarsmaktens deltagande var att svara upp mot vårt bemanningsåtagande i EU militära ledningsstruktur.

Generella slutsatser avseende FM deltagande i STEADFAST-serien 2009 :

Steadfast serien är i dag den övningsserie, på operativ nivå, som är öppen för partnerländer, och utgör grunden för de Nato stabs och ledningsövningar som är lämpliga för svenskt deltagande. Övningarna riktar sig i första hand till Nato operativa ledningsstaber (JFC Brunsum, JFC Neapel, JC Lissabon) och deras underlydande taktiska staber (ACC, LCC, MCC, SOCC och JLSG). Serien har gått från att öva CJTF (en nivå) till att öva två ledningsnivåer (DJTF) i en sammanhängande Nato-ledd krishanteringsoperation. Under det senaste året har en utveckling av DJTF konceptet skett, mot ett DJSE¹ koncept². Sannolikt beror denna övergång på att man har haft problem att bemanna Natos större staber i CJTF konceptet. Sverige har historiskt deltagit i STEADFAST-serien på planeringskonferenser och sedan i genomförandet först i fas III (EXECUTION). Det har kunnat vara tillräckligt när målet varit allmän kunskapsuppbyggnad. I takt med att övningarna nu omarbetats och kraven på deltagarna ökar, ökar också kraven på att man innan övningen genomför fas I³ och fas II⁴ för att man ska kunna fullgöra sin befattning på ett riktigt sätt. Detta är extra viktigt när andra befattningar är beroende av detta för sin certifiering. Detta kommer att innebära att tiden som personalen kommer att tas i anspråk för övningen ökar.

Natos stabsstruktur står f.n. under förändring och det tidigare överskuggande CJTF konceptet har i Nato kretsen tonats ner. HKV interna strukturer är också under förändring vilket gör att FM behov utvecklas/förändras gentemot tidigare behov. En ny generell inriktning bör vara att öva Nato aktuella stabsstrukturer, vilka förändras över tiden. Detta är f.n. NRF och en utveckling pågår av DJSE konceptet. Utvecklingen av dessa koncept måste följas upp för att kvalitetssäkra nivån och inriktningen av det svenska deltagandet.

Fokus för deltagande bör vara att tillgodose FM förmågeutveckling inom områden som vi har svårt att tillgodose nationellt. Utifrån den förutsedda planeringen för insatsförbanden, bör inriktningen vara att tillgodose någon form av expeditionär förmåga även inom funktionsområdena. Nato

¹ Deployable Joint Staff Element

² Skillnaden mellan en DJTF och ett DJSE är att DJTF är en framskjuten del av den operativa staben, medan ett DJSE är en stab fristående från JFC. DJSE sätts upp av ca 95 stabsmedlemmar från LCC, ca 15 stabsmedlemmar från JFC och en Joint Logistic Support Group (JLSG)

³ Individual and collective training. Består av IA: Internal training, IB Academic seminar, IC: Key leader training (KLT), ID: Battle staff training (BST)

⁴ Crisis response planning (CRP)

stabstruktur står under förändring, vilket gör det viktigt för FM att delta för att hålla sig uppdaterad och bygga upp samt bibehålla den kompetens som finns i organisationen. Denna kompetens blir allt viktigare i de operationer Sverige deltar i, nu och i framtiden. Detta oavsett om det är inom ramen för Nato, EU eller FN. Nato metodik och organisationsstruktur används i någon form, oavsett typ av insats.

I ovanstående inryms även utarbetande av en strategi för bemanning av positioner i nämnda övningsverksamhet.

Övningsrapporter

BALTOPS 2009 (MarinB)

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt förb.	MarinB
Övningens namn		Baltops 2009		Tid för genomförande
				923
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Bakgrund/typ av övning	<p>Baltops är en Amerikansk (Joint) Internationell tillämpad övning som genomfördes i Östersjön under perioden 8 -19 juni 2009. Övningen genomförs ”in the Spirit of Pfp”. Ansvarig för planeringen är COM SIXTHFLT.</p> <p>Baltops 2009 genomfördes för trettiosjunde gången och svenska försvarsmakten deltog i övningen för sjuttonde gången.</p> <p>Denna typen av övningar inleds alltid med en s.k. PSC (Pre Sail Conference) där deltagande fartyg och enheter samlas, vilken detta år genomfördes i Sverige (Karlskrona).</p>		
2 a)	Genomförd verksamhet i stort	Sverige var under årets övning ”Host Nation”, varvid MarinB erhållit uppgiften att planera och genomföra hamnfasen och ineliggande PSC i Karlskrona före övningen.		
3 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	<p>MarinB hade uppgiften att arrangera hamnfasen och PreSail Conference (PSC). I Karlskronas hamnar örlogshamnen, Verkö samt handelshamnen var 40 fartyg ifrån 12 länders fartyg förtöjda. Övningen leddes av en amerikansk stab ombord på USS Mount Whitney. Övningen visade också på den nya tiden, där de asymmetriska hoten måste tas på allvar. I dag är det nödvändigt att även genomföra skydd av utländska örlogsfartyg som besöker oss. C MTS hade gett C MarinB uppgiften att skydda och bevaka deltagande fartygsenheter före och under konferensen.</p> <p>Marinbasstaben ledde och samordnade insatsen. Resurser som ingick var bl. a stabspersonal för ledning (CTG), CTU FP, CTU Log med pers ur Basbat, GUbåt, BLG och KRAG. Relativt omfattande samverkan skedde också med polis, hamnmyndigheter och kustbevakning. Den här insatsen var ett mycket bra exempel på Marinbasens övergripande uppgift att basera marina stridskrafter utgående ifrån en helhetssyn.</p>		
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	<p>MarinB planerade och genomförde örlogsbesöket i Karlskrona med stöd ifrån övriga FM enligt följande: OPE J2 (Säksam), MTS, 3 sjöstridsflj, 4 sjöstridsflj och FMLOG.</p> <p>Totalt deltog ca 250 pers ur svenska FM.</p>		
5 c)	Övriga staters deltagande	<p>40 fartyg ifrån 12 nationer deltog under örlogsbesöket i Karlskrona.</p> <p>Totalt deltagande utländsk personal: ca 2500-3000 pers</p>		
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara			

7	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Största örlogsbesöket i Karlskrona ”i modern tid”, vilket krävde mycket planering och förberedelsearbete. Viktigt är att tidigt identifiera vilka aktörer (militära/civila) som blir berörda och därefter genomföra informationsmöte vad verksamheten innebär och vilken samordning som krävs beroende på geografiskt plats och tillgänglig infrastruktur (en första kontakt bör tas minst ett år före övningens start med kommunledning motsv. i aktuell region). Erfarenheter ifrån övningen Baltops 09 finns dokumenterade vid MarinB stab och SSS.		
8	Övningsresultat	Övningsledningen COM SIXTHFLT (USA) var mycket nöjd med hamnfasen och den support och arrangemang Sverige erbjudit som värdnation Mycket stort och nyttigt övningsutbyte för Svenska försvarsmakten att få öva uppgifter som Host Nation (Logistik, Säkerhetstjänst, Force Protection och planering av övr. evenemang).		
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d	Diff. (tkr)
		2 209,1	2 560,4	
		Differensen bedöms kunna täckas inom MarinB ram.		
10	Övrigt	Ett nytt arbetstidsavtal för friv.anställda gjorde att utfallet blev 500 tkr större än budgeterat.		

- a) Pos 2 och 3 avser ev. förberedande LTÖ, FPC etc. och genomförande av större övningsmoment.
- b) Endast multinationella övningar, ersätter härvid pos 2.
- c) Endast multinationella övningar.

BALTOPS 09 (3. sjöstridsflj)

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt förb.	3.sjöstridsflj
Övningens namn		BALTOPS 09		Tid för genomförande
		2009-06-05 – 06-19		
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Bakgrund/typ av övning	Baltops 09 är en bilateral övning där de första 8 dagarna inriktades mot fartygsvisa övningar på grundläggande stridsteknisk nivå. Dessa dagar ledde fram till bättre förståelse och kunskaper om respektive nations enheters förmågor och begränsningar. De sista tre dagarna var en scenariefas som planerades och leddes utav den internationellt sammansatta staben under USN CCSG 12 ur US NAVY SIXTH FLEET. Fartygen skall under dessa dagar lösa en uppgift under en scenariostyrd verksamhet. Som övningsunderlag ligger standing opgen och standing optask från den amerikanska marinen. Utbildningsmålet med övningen var att träna genomförandet i roll som CTU i en större multinationell sjöstyrka under en PSO med FN-mandat. C33.mröjdivisionen var under 2 dagar CTU för 26 minröjningsenheter men lämnade sedan över till Natos stående minröjningsstyrka SNMCMG1 då fartygen satte kurs och fart mot Kiel och PXD. I år genomfördes övningen parallellt med skarp minröjning i WARTBURG-mineringen.		

2	Genomförd verksamhet i stort	Serial Phase: MCMEX, MINE DEMO, SWEEPEX, SAREX, FLEETEX, MISCEX, SYNTEX, ASYMEX, ADEX, GUNEX, CASEX, RAS, BOARDX, SURFEX, HARBOUR DISASTER EXERCISE. Övningarna genomfördes under ett scenario där enheterna tillhörde ett FN-styrkan som skall stoppa terrornätverks smuggling av vapen och kontraband från ön BORN ISLAND (Bornholm) till Blekinge. Stoppa piratattacker, röja led till tre stycken SPOD för humanitär hjälp samt i stort att stabilisera det spända läget mellan Blekinge och Småland. Hotet var flerdimensionellt från asymmetriska stridskrafter. Som målresurser användes MW Wartena, SAAB AEROTECH, Norrlandsflyg, civila handelsfartyg, ubåt och TE från 1.ubjflj. För första gången genomfördes en skarp operation under BALTOPS och den sedan många år eftersökta Wartburgmineringen hittades.		
3	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Se pos 2. Minröjning infattande utb. av röjdyk. och ROV-träning, eskortering, ubåtsjakt, ytstrid, luftförsvar samt "babysitting" av mröj-enheter, bekämpning av asymmetriska hot med utvärdering av ev. asymmetriska hot.		
4	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	3.sjöstridsflj: 6 off. ur fljstaben för CTU och CTF-stab. HMS Sturkö, HMS Vinga, HMS Fårösund. Fljlag med 2 officerare med containrar lastade på HMS Visborg. 4.sjöstridsflj: 4 off. ur fljstab för CTU-stab. HMS Arholm, HMS Spårö, HMS Skaftö, HMS Ven, HMS Visborg.		
5 c)	Övriga staters deltagande	Danmark, Finland, Tyskland, Estland, Litauen Lettland, Polen, Belgien, Holland, Frankrike, Storbritannien, USA.		
6	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	BALTOPS har utvecklats genom år till att bli en av de mest erfarenhetsbringande övningarna som minröjningsenheterna deltar i under övningsåret. Under 2006 års övning deltog för första gången svenska minröjningsenheter vilket gav ytterligare möjligheter till övningsupplägg samt möjlighet att lägga upp ett mer komplext sjöstridsscenario. Detta nyttjades fullt ut i årets övning. Erfarenheterna har varit många och legat på många olika plan, särskilt kan nämnas att vi har fått god träning i internationellt sammansatt stab. Ledningsfunktionen har övats från CTF till CTU-ledning.		
7	Erfarenhet av det svenska deltagande samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Personal ur 3.sjöstridsflottiljen hade förmånen att leda i CTF- och CTU-befattning. Sverige fick mycket goda omdömen vid den avslutande PXD i Kiel. Där man särskilt lyfte fram vår metodik och teamspirit samt lösande av uppgiften. Dessutom lovordades marinbasen främst för dess möjlighet att stödja en så komplex övning som BALTOPS med 44 deltagande enheter och deras behov av logistik och kajmeter. SSS utbildningsmöjligheter på Lindholmen med skyddstjänstanläggning, helikopterplatta och DNC i omedelbar närhet ansågs vara en unik resurs och imponerade stort på flera länder. Under Harbour Disaster Exercise visade SSS att man kan erbjuda mångfacetterade övningar för olika typer av fartyg. Under momentet hade personal från danska marinens skyddstjänstskola bjudits in som observatörer. Erfarenheterna sammanställs i särskild rapport.		
8	Övningsresultat	Övningen bedöms väl ha uppnått våra högt ställda mål.		
9	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr) d)	Diff. (tkr)
		1 450 kkr	1 874 kkr	424 kkr

	Orsaker till diff.	De ökade kostnaderna för övningen kan bland annat härledas till att vi efter budgetering fick reda på att det skulle bli 44 deltagande enheter samt att förbandet skulle bli CTU för 26 minröjande enheter. Vidare fick OPR veta att Frivilliga Flygkåren ej fick användas som målresurs vilket var planerat, istället fick SAAB AEROTECH FLIGHTDIVISION användas som målflyg för en total kostnad av 227 000:-. Målresurser i form av bogserbåtar för målbogsering och Stridsbåt 90H som "roleplayer" blev en kostnad om 130 000:-. Målresurs i form av MS Wartena för hela MIO-fasen blev en kostnad om 31 000:-. Övertidskostnaden blev 100 000:- beroende på att OPR-skapet som låg på enskild person på förbandet omöjliggjorde uttag av avtalsenlig ledighet i direkt samband med övningen ej kunde tagas ut. Minspelet fick hanteras annorlunda på grund av utökat antal fartyg och utläggning av 60 minor fick utläggas av HMS Fårösund utöver tilldelade SD med inlånad personal.
10	Övrigt	

BOLD AVENGER 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt chef (OPR)	LSS Strilbat
Övningens namn enligt VU		Bold Avenger 09		Tid för genomförande
				090911-24
				Övningsplats/land
				Karup, Danmark
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	<i>Internationell flygövning</i>		
2	Deltag förband	<i>LSS och P7/FS 18</i>		
	Personalstyrka	<i>5 resp. 7</i>		
	Ur (GU-förb)	<i>5 ur LSS Strilbat och 1 övnledare + 6 (TACP-grp) ur FS 18</i>		
3	Genomförd verksamhet i stort	<i>Personal ur strilbat har genomfört flygstridsledning och deltagit med observatörer i luftbevakningstjänst. Personal ur P7/FS 18 har genomfört CAS (Close Air Support) med FAC-personal (Forward Air Controllers).</i>		
4	Övriga delt. stater Förband (i stort)	<i>Danmark, USA, Norge, Polen, Grekland, Turkiet, Tyskland, Frankrike, Belgien, Nederländerna, Storbritannien</i>		
6	Övergripande mål med övningen	<i>Få en ökad förmåga och kunskap om Nato ledningsmetodik samt att flygstridsleda flygförband från olika länder samt ökad internationell kunskap för att kunna presentera RAP (Recognized Air Picture).</i>		

7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnad. Kopplat till resp. delt. förband ⁵ : PersQ (ev.) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc.)	<i>Övningen har varit givande för både strilpersonal ur LSS och FAC och bidragit till bra träning och övning i internationell miljö.</i>		
	Diff. mellan mål och utfall			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff. (tkr)
		(1240)	435 LSS/ FS18/ 240 195	
	Orsaker till diff.	Beroende på att F7 Specflyg/ ASC890 drog sig ur övningen för deltagande i Northern Coasts, försvann budgeten som då överfördes dit. Medel för LSS deltagande har tagits ur egen ram och detsamma gäller för P7/FS18 deltagande.		

BOLD QUEST (CCID)

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Tilläggsuppdrag	Ansvarigt chef (OPR)	
Övningens namn enligt VU	Bold Quest 09		Tid för genomförande	15Okt-7 Nov
			Övningsplats/land	USA, Camp Lejeune
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	<i>Demonstrationsövning (ACTD – Advanced combat Technology Demonstration)</i>		
2	Deltag förband	<i>FAC-Team, analyspersonal</i>		
	Personalstyrka	<i>7 officerare</i>		
	Ur (GU-förb)	<i>MSS, FMKE, TrängR, SSG</i>		
3	Genomförd verksamhet i stort	<i>Dubbelsidig tillämpade och styrda moment i syfte att testa teknologier och metoder i syfte att minska risken för vådabeskjutning inom nationer och koalitioner</i>		

⁵ Med förband avses förband enligt IOR.

4	Övriga delt. stater Förband (i stort)	<p>USA: förband ur US MC (II MEF), US A (10th Mountains), US AF, US Navy UK: FAC Can: FAC plus flyg Norge: FAC ++ (Ca 70 man) Finland: Observatör Danmark: Observatör Italien: FAC + Flyg Frankrike: FAC Holland: Observatör Belgien: FAC Australien: FAC Tyskland: FAC+flyg Nato Diverse industrier från olika nationer (Ej Sverige)</p>		
6	Övergripande mål med övningen	<p>Förmåga att, som del i multinationellt förband lösa uppgifter snabbt och effektivt med minskad risk till Fratricide. Ökad förmåga att delta vid internationella insatser.</p>		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnad. Kopplat till resp. delt. förband ⁶ : PersQ (ev.) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc.)	<p>Det svenska deltagandet reducerades något från planering till genomförandet. Genomförandet gick enligt plan. Deltagande officerare fick kraftigt ökad kunskap avseende CID (Teknologi och metoder), Joint Fires, FAC mm FAC-Teamet som var de enda svenskar som övades fick mycket god kunskap och kompetens avseende Digital CAS. Digitalt system utvärderades. Förmågan till ledning av olika typer av flyg från olika nationer övades med mkt gott resultat. Underlag för ev. upphandling av digital CAS och CID teknologi inhämtades... Kunskapsuppbyggnad avseende Joint Fires och Targeting genomfördes</p>		
	Diff. mellan mål och utfall			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff. (tkr)
		1 500 000	900 000 (bedömt då allt utfall ej inkommit)	600 000
	Orsaker till diff.	<p>Minskad deltagande (pers och mtrl) samt att Norge löste transport av mtrl till och från USA utan kostnad för Sverige. Vidare blev Sveriges del av "cost-sharing" lägre än beräknat</p>		
9	Övrigt, bl.a. Erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	<p>Fortsatt kunskapsuppbyggnad avseende CID uppnåddes. Erfarenheter sedan tidigare deltagande är att p.g.a. brister i organisation, samordning från HKV etc. att omsättning av erfarenheterna till insatsorganisationen och övriga försvarsmakten varit låg. C PRODI är underrättad och utarbetande av lösning av detta under utveckling</p>		

CJSE 09

⁶ Med förband avses förband enligt IOR.

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		16		Ansvarigt chef (OPR)		Rolf Lövstrand	
Övningens namn enligt VU		Combined Joint Staff Exercise 09 (CJSE 09)		Tid för genomförande		V917-918	
				Övningsplats/land		Sverige	
Pos	Innehåll	Redovisning					
1	Typ av övning	Command Post Exercise/Computer Assisted Exercise (CPX/CAX)					
2	Deltag förband	HKV, LEDR, MSS, LG, I 19, K 3, P 4, P 7, A 9, Lv 6, Ing 2, TrängR, SSS, 1. ubflj, 3. sjöstriflj, 4. sjöstriflj, Amf 1, MarinB, LSS, F 7, F 17, F 21, Hkpflj, FMLOG, FMTM, MHS K, MHS H, HvSS FMTS, SWEDEC, SkyddsC, FMUndSäkC, FömedC, FHS.					
	Personalstyrka	Ca 500 stabsofficerare					
	Ur (GU-förb)	NIL					
3	Genomförd verksamhet i stort	Övningen omfattar Operativ och högre taktisk nivå. Deltagande i övningen är FM förband, skolor och centra, Försvarshögskolan. Övningen skall bidra till ökad interoperabilitet genom att implementera partnerskapsmål CJTF HQ augmentation och engelsk språkförmåga.					
4	Övriga delt. stater Förband (i stort)	Finnish National Defence University (FNDU), Baltic Defence College (BDC), Norwegian Defence Staff and Command College och Joint Staff Swiss Armed Forces.					
6	Övergripande mål med övningen	Det övergripande syftet med CJSE 09 är att utveckla/vidmakthålla FM operativa och taktiska insatsledningsförmåga genom att öva officerare ur FM och studenter vid FHS individuella färdigheter att utföra stabsarbete som stabsmedlem inom ramen för en CRO/PSO som nyttjar CJTF konceptet.					
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnad. Kopplat till resp. delt. förband ⁷ : PersQ (ev.) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc.)	FM svarade upp mot ställda övningsmålsättningar.					
	Diff. mellan mål och utfall						
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)		Utfall (tkr)		Diff. (tkr)	
		6 300,0 tkr		6 424,7 tkr		-124,6 tkr	
	Orsaker till Diff.						
9	Övrigt, bl. a. erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Övningen utvecklas till 2010.					

CME 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		13	Ansvarigt chef (OPR)		Anders Wedin
Övningens namn enligt VU		CME 09		Tid för genomförande	2009-11-23— 12-04
				Övningsplats/land	Sverige
Pos	Innehåll	Redovisning			
1	Typ av övning	<i>Command Post Exercise (CPX)</i>			
2	Deltag förband	<i>HKV INSS</i>			
	Personalstyrka	<i>INSS deltog enligt normal rutin för insatsplanering.</i>			
	Ur (GU-förb)	<i>NIL</i>			
3	Genomförd verksamhet i stort	EU:s övergripande syfte med övning CME 09 var att öva överenskomna och under utveckling varande koncept och krishanteringsprocedurer.			
4	Övriga delt. stater Förband (i stort)	EU MS			
6	Övergripande mål med övningen	Syftet med FM deltagande i CME 09 var att vidmakthålla förmågan att utarbeta kvalitativt militärstrategiskt underlag till stöd för den nationella beslutsprocessen inom ramen för <i>EU krishanteringsprocedurer</i> , samt vidmakthållande av förmågan till interaktion mellan aktörer på strategisk (RK) och militärstrategisk nivå (HKV ledningar och sakavdelningar).			
7	Sammanfattat resultat / måloppfyllnad. Kopplat till resp. delt. förband ⁸ : PersQ (ev.) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc.)	FM HKV, i sin funktion som "response cell", svarade upp mot RK/Fö kravbild. FM deltagande under genomförandefasen var ringa.			
	Diff. mellan mål och utfall				
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff. (tkr)	
		112 tkr	110 tkr	2,4 tkr	
	Orsaker till Diff.				
9	Övrigt, bl. a. erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Två svenskar vid EUMS, Magnus Magnusson och Henrik Gustavsson, blev särskilt omnämnda i ett tackbrev från DGEUMS, genlt Leakey, för de insatser de gjorde under CME 09.			

⁸ Med förband avses förband enligt IOR.

COLD RESPONSE 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		611	Ansvarig chef (OPR)	Kn Magnus Larsson F21/A7
Övningens namn enligt VU		Cold Response 09	Tid för genomförande	V912-13
			Övningsplats/land	Norge
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Förbandsövning		
2	Deltag förband	212 Stridsflygdiv. + 2 FuKomp, I 19 Hv komp, stabsofficerare		
	Personalstyrka	90 resp. 200 resp. 10 st. Totalt 300		
	Ur (GU-förb)	F21 resp. I 19		
3	Genomförd verksamhet i stort	212 Stridsflygdiv och 2 Fu Komp genomförde övningen med personal ur F21 samt inlånad personal från F7, F17 och LSS/TuJAS. Flygning bedrevs H24 i 8-dygn i ett flertal roller såsom luftförsvaret och Close Air Support, inkl skarpskjutning. Fukompaniet betjänade flygförband samt förebyggande och avhjälpande underhåll. Hv-Kompaniet underställdes en finsk mekaniserad bataljon med uppgifter att bevaka /skydda terräng som anfallsbataljoner tagit. Stabspersonal genomförde stabstjänst inom såväl mark- som luftarenan.		
4	Övriga delt. stater Förband (i stort)	Deltagande nationer var förutom värdlandet Norge, ett stort antal EU-länder, USA, Turkiet och Schweiz. Länderna hade personal inom en (1) eller flera områden av följande: Mark, Luft, Sjö eller Stab.		
6	Övergripande mål med övningen	Övningen skall utveckla Försvarsmaktens internationella förmåga. Det svenska deltagande skall medge goda möjligheter att träna vår internationella förmåga i ett MNTF-koncept under samverkan med såväl luft-, sjö-, som markstridskrafter inkluderande specialförband.		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnad. Kopplat till resp. delt förband ⁹ : PersQ (ev.) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	Målsättningarna har uppnåtts för samtliga i övningen ingående svenska förband. Hela bredden av uppdragstyper (flyg) övades med mycket bra resultat samt att det var en bra övning för att utveckla rutiner samt att inhämta erfarenheter till förbanden/Försvarsmakten. Mycket väl genomförd övning med möjlighet att öva många olika moment och även möjlighet att påverka övningens förlopp beroende på tex. utbildningsståndpunkt.		
	Diff mellan mål och utfall	NIL		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)

⁹ Med förband avses förband enligt IOR.

		4821,5	5064,8	243,3
	Orsaker till diff	Övertidsuttag pga ändringar i flygschemat (personal fick jobba på friplanerad dag). Kost och logi blev dyrare än informationen vi fick från Bodö initialt (Stämde dock överens med det som senare skrevs i SOR). Personal på plats kunde ej utföra bevakning utan extra personal transporterades till Bodö och löste uppgiften över tiden.		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.			

COMBINED ENDEAVOR 2009

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt chef (OPR)	Mj Mats Bernerson
Övningens namn enligt VU	Combined Endeavor 2009		Tid för genomförande	1-18 SEP 2009
			Övningsplats/land	Hørens Føringstøtteskole/ Fredericia, Danmark
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Internationell interoperabilitetsövning för ledningssystem med betjäningssystem.		
2	Deltag förband	LedR, FMTM, FMST, MSS, K3, I 19, MaRa		
	Personalstyrka	LedR 23 st, FMTM 1 st, FMST 3 st, MSS 1 st, K3 1 st, I19 1 st, MaRa ordinarie tjänstgörande personal. Därutöver deltog FMV med experter inom de områden som skulle testas.		
	Ur (GU-förb)	NIL		
3	Genomförd verksamhet i stort	Interoperabilitetstester med ett flertal nationer med fokus på de i NBG deltagande nationerna avseende lednings- och kommunikationssystem		
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	Förutom Sverige deltog på Remote Operating Site Denmark; Danmark, Estland, Finland, Irland och Slovenien.		
		På de övriga två sätten i Bosnien respektive Nederländerna deltog: Albanien, Belgien, Canada, Kroatien, Tjeckiska Republiken, Frankrike, Tyskland, Ungern, Italien, Lettland, Litauen, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakiska Republiken, Spanien, Turkiet, Storbritannien, USA, Armenien, Österrike, Azerbadjan, Bosnien och Herzegovina, Georgien, Kazakstan, Makedonien, Moldavien, Montenegro, Serbien, Schweiz och Ukraina.		

6	Övergripande mål med övningen	<ul style="list-style-type: none"> • Erbjuda flexibla samverkansmöjligheter för tester av C4 interoperabilitet. • Stödja utvecklingen av standarder för interoperabilitet avseende såväl teknik som metoder. • Förbereda koalitionsstyrkor genom övning och professionell utveckling. • Ta fram dokumentation för Combined Endeavor C4 Interoperability Guide, syftande till att underlätta militär planering av ledning i pågående och planerade missioner. <p>För svenskt vidkommande var de övergripande målen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testa interoperabiliteten mellan de i NBG ingående nationerna. • Utveckla tester av "Friendly Force Tracking" (FFT) genomförda under CWID. • Testa interoperabiliteten med olika internationella radiostationer. • FMV genomförde därutöver tester med gränssnittslösningen TACOMS. 		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKopplat till resp delt förband ¹⁰ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	<p>De tester som genomförts med FFT system har varit en mycket stor framgång. De system som är tänkta att användas i NBG har uppvisat hög precision och även vara interoperabla med såväl i NBG ingående nationer som med NC3A enligt standarden Nato Friendly Forces Identifier (NFFI).</p> <p>Att under lugna förhållanden kunna testa och öva med den variationen av nationer som Combined Endeavor erbjuder är unikt. I normala fall när ledningssystem medverkar i övningar är kravet på funktionalitet och driftsäkerhet så högt att ledningssystem och betjäningssystem inte kan planeras att öva under de mest extrema förhållanden som kan uppstå i verkligheten p.g.a. att betjänade ledningar och ledda förband i de fallen skulle bli stående till en oförsvarbar kostnad.</p> <p>Under årets genomförande av Combined Endeavor har en stor variation av lösningar kunnat testas som medfört erfarenheter som inte skulle kunnat erhållas annars; FFT informationsutbyte med NC3A, Irland och Finland, kompatibilitet avseende svenska radiosystem med Finland, Estland, Irland m fl, utbyte av information för att skapa en gemensam lägesbild (Common Operational Picture – COP), et c.</p> <p>Deltagande personal som dessutom är planerad att ingå i ledningssystembefattningar i NBG har både fått mycket värdefull träning och knutit värdefulla kontakter med sina motsvarigheter i andra nationer som de kommer att samverka med under lösande av kommande uppgifter.</p> <p>Huvuddelen av deltagarna har under övningen uppnått PersQ 4. Beträffande erfarenheter och resultat av tester bedöms ett uppnått Q-värde om 4-5.</p>		
	Diff mellan mål och utfall	NIL		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		219 tkr	232 tkr	- 13 tkr
	Orsaker till diff	Alla kostnader har ännu inte utfallit. Dock kommer utfallet att markant överskrida budget. Detta är avtalat med FMV att därefter faktureras FMV överskjutande del av kostnaderna som ett led i deras materielutveckling.		

¹⁰ Med förband avses förband enligt IOR.

9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	<p>Ett överslag av det antal tester som under tre veckor genomförts med påföljande felsökningar, prov och erfarenheter kan i omfattning jämföras med samma mängd av utmaningar som man kan möta i en flerårig mission.</p> <p>Värdefulla erfarenheter kommer att utgöra underlag för beslut avseende fortsatt interoperabilitetsarbete inom träning, övning och verifiering av funktionaliteten i befintliga eller nära levererade lednings- och informationssystem.</p>
---	---	--

CWID 09 (Coalition Warrior Interoperability Demonstration)

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt chef (OPR)	Mj Tony Lundgren
Övningens namn enligt VU	Nato Coalition Warrior Interoperability Demonstration	Tid för genomförande	090603- 090626
		Övningsplats/land	Norwegian Defence CIS Centre, Camp Jörstadmoen (Lillehammer)
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Internationell interoperabilitetsövning för Informationssystem. Övningen syftar främst till att testa interoperabilitet inom Nato, mellan nationer i Nato samt koalitionspartners. Under 2009 låg fokus på att genomföra tester med anknytning till ISAF samt utveckling enligt NNEC .	
2	Deltagande förband	LedR, FMV, P4, MSS, K3, I 19, ING 2, GeoSE, SSS, HKV, F17, LV6, 3, Sjöstridsflottiljen	
	Personalstyrka	LedR 11st, FMV 14 st, P4 4 st, MSS 3 st, K3 1 st, I 19 1 st, ING 2 1 st, GeoSE 1 st, SSS 1 st, HKV 1 st, F17 1 st, LV6 1 st, 3, Sjöstridsflottiljen 1 st.	
	Ur (GU-förb)	NIL	
3	Genomförd verksamhet i stort	Interoperabilitetstester med ett flertal nationer med fokus på de i NBG deltagande nationerna avseende lednings- och kommunikationssystem	
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	<p>PfP Sverige, Finland</p> <p>Nato participants Canada, Czech Republic, Danmark, Frankrike, Tyskland, Italien, Nederländerna, Norge, Polen, Rumänien, Turkiet, Storbritannien, United States</p> <p>Nato Observes Estland</p> <p>PfP Observes Österrike</p>	

6	Övergripande mål med övningen	<p>HKV har angett tre huvudmålsättningar med Sveriges deltagande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omedelbart stöd för pågående missioner - Utveckling och experiment, NNEC - Prov och test i fas med Nato vht NRF <p>Generella mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Målet med det svenska deltagandet är att utveckla Försvarets förmåga att verka i multinationella operationer genom att; - möjliggöra snabbare insatstider med högre precision vid internationella insatser. Detta uppnås genom att planera och genomföra tester avseende teknisk interoperabilitet, vilket resulterar i teknisk dokumentation samt kunskapsbyggnad kring andra nationers/organisationers informationssystem. - utveckla förmågan att förebygga och lösa problem inom informationssystemområdet i en multinationell miljö. Detta uppnås genom att svensk personal ges möjlighet att samarbeta med kollegor från andra nationer/organisationer och därigenom erhålla förståelse för andras möjligheter och begränsningar. - validera utvecklade informationssystem och applikationer avseende funktionalitet och interoperabilitet utifrån PARP- och PFP mål. - följa med i Natos och koalitionspartners utveckling av informationssystem i syfte att kunna vidareförmedla erhållen kunskap till FM och FMV - utvärdera testresultat samt lämna dessa till aktuella projekt för implementering i pågående materielutveckling <p>Specifika mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Verifiera och validera IS SWERAP MISSION avseende MIP DEM, NFFI, SOA samt AdatP-3 funktionalitet. Testa och utvärdera informationsutbyte med Nato JCOP. · Utarbeta en för FM samordnad metod och mekanism för geodataförsörjning. Dokumentera nuläge avseende interoperabilitet. Huvudfokus är NBG11. · Testa interoperabiliteten för ISIS 3.4.3 avseende meddelandehantering och utbyte av information över Alfa- gränsytan mot C2 systemet. Meddelanden som kommer att utbytas med andra system är ADatP-3 och mottagning av distribuerad AIS via TCP. · Utveckla, testa och utvärdera teknisk interoperabilitet med Nato avseende Information Exchange Gateway (IEG) · Verifiera och validera SLB 1.3 avseende NFFI och MIP DEM BL2 funktionalitet · Verifiera och validera FM Broadcast avseende ACO och ATO <p>Utveckla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunskap om C4IS-system i en multinationell miljö. - Kunskap och förståelse för andra parter möjligheter och begränsningar inom informationssystemområdet <ul style="list-style-type: none"> •
---	-------------------------------	---

7	<p>Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKopplat till resp delt förband¹¹: PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CWID lämpar sig väl som en del av utvecklingen av informationssystem SOA-koncept, säkerhetslösningar m.m. <ul style="list-style-type: none"> ○ En tydlig uppdragsställning från HKV är grunden för ett lyckat genomförande ○ Tydlig koppling till ordinarie produktion nödvändig för att möjliggöra detta ○ Kräver tidig dialog mellan MSA, FMV PL samt industri för att ”få med alla i båten”. (Med tidig menas våren innan genomförandet året därpå) • Det svenska deltagandet bör ligga på minst samma nivå 2010 som under 2009. <ul style="list-style-type: none"> ○ Möjliggör att tester kan genomföras med tillräcklig kvantitet och kvalitet för att generera underlag till fortsatt utveckling och implementering i system • Högre grad av deltagande från insatsorganisationen är önskvärd i syfte att ge: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tydligare koppling till insatsbehov/ krav ○ Kompetensöverspridning från utvecklare till insatspersonal (operatörer) ○ Överspridning av internationella metoder och rutiner till insatsorg/ förband • Det är av stor vikt att Marinen (och FM i övrigt) deltar i Nato CWID eftersom det är en övning där vi kan genomföra tekniska tester med ett flertal andra nationer i ett slutet nätverk. I och med att testerna är scenariostyrda så vinner vi inte enbart tekniska erfarenheter utan även metod- och organisationsmässiga erfarenheter. • Av samma anledning är det av stor vikt att flygvapnet deltar, vilket inte var fallet under CWID 2008. • Det är av stor vikt att Forsvarsmakten deltar på plats under Nato CWID och inte övar från annan ort, då de största erfarenheterna dras genom personliga kontakter. • Marinen har validerat ISIS nuvarande interoperabla förmåga med mycket bra resultat. Dessutom bedrevs experimentella tester för att verifiera automatisk behandling av AdatP-3 meddelanden till ett C2-system, mottagande av en stor mängd AIS data distribuerad över TCP-IP samt sändande och mottagande av NFFI. Även dessa tester genomfördes med gott resultat. Dock så konstateras att formatet OTH-GOLD, som för närvarande inte stöds av ISIS, är det format som i dagsläget nästan uteslutande används i en Nato-ledd sjöstyrka. Detta innebär att även om vi är delvis interoperabla med övriga Nato nationer avseende AdatP-3 så är vi inte fullt ut interoperabla i och med att vi inte kan utbyta icke realtidskritisk mållägesinformation, mellan fartyg och fartyg till högre ledningsnivå. • Det är möjligt att genomföra felsökning och förbättring av system och applikationer under själva genomförandet. Detta förutsätter att det finns teknisk personal från FMV och/eller industrin på plats.
---	---	---

	Diff mellan mål och utfall	NIL		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		1 052	1 447	395
	Orsaker till diff	Antal deltagare under genomförandet samt den svaga kronan kontra den norska gav högre kostnader jämfört med budgeterade medel. Överskridande kostnader faktureras FMV		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	<p>CWID bör vara en obligatorisk testplattform för validering av informationssystem med implementerad funktionalitet för interoperabilitet. Detta gäller för alla vapengrenar.</p> <p>Det svenska deltagandet i CWID bör utökas med testplattformar för FM LS. En högre grad av samarbete med Ledsyst T fas 3 är härvid nödvändigt.</p> <p>För att FM skall få ett bra utbyte av denna övning bör en integrering ske mellan CWID, MIP-ansvarig FM, Ag SGS. AG SGS vet vilka metoder de vill prova, detta bör sedan MIP ansvarig i sin tur föra fram på MIP community för att sedan lämna över till CWID för testning.</p> <p>AdatP3 bör även fortsättningsvis kunna tas emot och sändas då flertalet samarbetsländer har detta i sina system. Härvid bör FMV titta på vilka format och eventuella nya typer/baselines av AdatP3 som är gångbart.</p> <p>NFFI-proxy och MIP-proxy bör utvecklas för Färisten. I år öppnades ett stort antal TCP-pluggar (20 st 2008) för ett antal portar där ingen kontroll sker att det är endast NFFI- resp MIP-trafik som skickas genom dessa pluggar. Den enda kontroll som sker är att data skickas på korrekt port och att meddelandet är uppbyggt enligt TCP-protokollet.</p>		

¹¹ Med förband avses förband enligt IOR.

CROWN EAGLE 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förband	1.ubflj
Övningens namn	Crown Eagle 2009	Tid för genomförande	14-20 juni
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Internationell ubåtsräddningsövning. Avtalsövning. Övningen genomfördes samtidigt som nationell polsk sök och räddningsövningen genomfördes.	
2	Förväntad effekt / förväntat mål	Enl EXOPLAN CE 09. Primärt öva ubåtsräddning under realistiska förhållanden samt ge ökad kunskap om respektive nations materiel. Ansluta ubåt typ Gtd med NSRS	
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	Övat räddningsanslutning mellan URF och Polsk ubåt av kobben-klass. Övat Belos besättning i handhavande och utnyttjande av ubåtsräddningssystemet. Övat diverse arbetsmoment med verktyg på ROV i vatten med dålig sikt.	
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Tisdagen: ft Naval Base Gdynia, presail, inspektion av anslutningsplanet. Planerat dykarutbyte inställd av Polen pga inspektionsverksamhet. Onsdagen: Upprepade URF-anslutningar mot ORP Bielek. Torsdagen ROV-arbeten mot mock-up samt Sv dykare dykt med Polska dykare från ORP Lech. Fredagen: Studiebesök i samband med Polsk nationell övning med mobila kammare.	
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	1. ubflj: Ubåtsräddningsfartyget HMS BELOS med URF.	
6 c)	Övriga staters deltagande	Ubåten ORP Bielek, Dykeri och sökfartyget ORP LECH, Utbildningsfartyget ORP WODNIK . Observatörer från Kroatien samt Polish coastguard.	
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Övningen genomförd enligt plan innefattande URF-anslutningar samt ROV-körning mot MOCKUp. Övningen visar på nödvändigheten av återkommande träning för URF-piloterna mot olika typer av ubåtar. Denna gång behövde båda övade piloterna upprepade anslutningar för att erhålla tillräcklig noggrann placering över räddad ubåt för att medge lucköppning.	
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur	Övningen visar tydligt på nödvändigheten av att träna in nya URF-piloter mot flera ubåtstyper samt vikten av att aktuell dokumentaion (ATP57) hålls uppdaterad.	

	erfarenheterna avses tas tillvara						
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)	X	Mycket bra (kryss)	
	Övningsresultat (verbal redovisning)	Bra övning för alla deltagare. Övningen är förtroendeskapande för samtliga inblandade. Ökat övningsutbyte inom humandyk klocka bör ske för att få ut en bättre effekt ur ubräddningssystemet.					
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)	X	Mycket gott (kryss)	
	Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)	Bra övning som kunde genomföras tack vare att Polen uppvisade stor flexibilitet och flyttade sin egen nationella övning så att övningarna sammanföll i tid. Bra utbildningseffekt för främst tränade piloter. Alla aims och objectivs i EXOPORDER.					
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)		Utfall (tkr) d)		Diff. (tkr)	
		213 kkr		Ännu inget utfall			
	Orsaker till diff.						
11	Övrigt	<p>Övningen sker som följd av MOU om stöd vid eventuell ubåtsolycka.</p> <p><u>Primary Aims:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Develop the ability of PL and SWE Navies to co.operate in saving lives from a distressed submarine. - Train submarine rescue capability using URF and other assets <p><u>Objectives</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a/ Familiarise personell from the participating nations with each nations SMER assets, equipment and procedures. b/ Provide training for URF personell and familiarisation for submarine crews with URF mating procedures c/ Progress SRV pilots and crew training in a realistic environment d/ Exercise SWE and POL ROVs and diving operations f/ Education / familiarisation on basic SMER matters for military personell. 					

EODEX

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		620	Ansvarigt chef (OPR)	4.sjöstridsflj
Övningens namn enligt VU		EODEX 09	Tid för genomförande	090208-20
			Övningsplats/land	Norge
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Förbandsövning		
2	Deltag förband	<ul style="list-style-type: none"> - EOD-grupp, 5 man - IEDD-grupp, 3 man - Sjukvårdare, 1 man - Logistikofficerare, 1 man - Officerare ingående i MNEODCC, 2 man - Officerare i övningsledningen, 2 man 		
	Personalstyrka	14		
	Ur (GU-förb)	4.sjöstridsflj (Röjdykardivisionen, stabspersonal Flj stab)		
3	Genomförd verksamhet i stort	Marin EOD-övning i vintermiljö		
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	EOD förband från Belgien, Danmark, Estland, Frankrike, Tyskland, Litauen, Nederländerna, Norge, Sverige, Turkiet, Lettland och Polen. Totalt omkring 250 EOD-operatörer.		
6	Övergripande mål med övningen	<ul style="list-style-type: none"> - Öva ledning av multinationella EOD-förband insatta i en hotbild som motsvarar dagens hotbild i norra Afghanistan. - Öva enskilda EOD-grupper i röjning av ammunition vid och under vattnet i arktisk miljö under ett yttre hot. - Öva samverkan och utbyta erfarenheter mellan EOD-grupper inom Nato och PFP. - Öva uppgifterna IEDD, CMD och UMD. - Sätta upp en MNEODCC och leda samtliga ingående EOD/IEDD-grupper. - Kontrollera, utbilda och öva EOD/IEDD-team inom Nato. - Använda och utvärdera AEODP6 ver.3 		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKopplat till resp deltagande förband ¹² : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	<p>De svenska IEDD-teamet håller en god kvalitet och nivå med tanke på att de först skall rotera till Afghanistan under senare delen av sommaren.</p> <p>Den svenska EOD-gruppen bestod av nya oerfarna operatörer och var sammansatt tillfälligt inför denna övning. Det visade sig också då de inte var samövade och erfarna såsom de andra nationernas EOD-team. Gruppen gjorde dock en god insats och lärde sig otroligt mycket under övningen.</p>		
	Diff mellan mål och utfall	-		

¹² Med förband avses förband enligt IOR.

8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
	Orsaker till diff			
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	<p>Flera av operatörerna från övningsledningen har mycket erfarenhet från flera krigsskådeplatser i världen såsom Irak och Afghanistan. Det höjer nivån på övningsmomenten och de problem som operatörerna ställs inför under övningen. Våra erfarenheter från genomförda insatser gör att många länder, framförallt våra nordiska grannar, är intresserade av att utöka övningsutbytet med oss.</p> <p>De områden vi blivit kontaktade angående samarbete är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utbyte med Norge med utveckling av marin WIT förmåga. - Utbyte med Danmark och Norge angående VSW (Very Shallow Water, röjning av grunda vatten). - Uppstart av gemensam undervattensvapenutbildning (minor, sjunkbomber, torpeder, au-granater) med Norge, Danmark. Ingen av nationerna har tillräckligt elevunderlag för att kunna bedriva utbildning i sådan omfattning som de vill. Vi är nog den nation som har mest att vinna på ett sådant samarbete. <p>EODEX är en övning som 4.sjöstridsflottiljen bör delta i årligen.</p>		

EUGENIE DIEUZE 2009

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	26	Ansvarigt chef (OPR)	I19/AJB
Övningens namn enligt VU	Övning EUGENIE 2009	Tid för genomförande	090505-090515
		Övningsplats/land	Frankrike
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	<p><i>Samövning</i></p> <p><i>Övning EUGENIE är en jägar- och specialförbandsövning där stabs-, spanings- och stridande funktioner samövas med kort om tid till förberedelser. Övningen bedrivs som en konsekvensövning för alla övade.</i></p>	
2	Deltagande förband	<p><i>AJB med en övad ledningscell om 2 personer som grupperades i den franska staben och en stridande enhet bestående av 12 personer inkluderat en FAC.</i></p>	
	Personalstyrka	<p><i>14</i></p>	
	Ur (GU-förb)	<p><i>I19/AJB</i></p>	
3	Genomförd verksamhet i stort	<p><i>Inledningsvis genomfördes tilltransport från ARVIDSJAUR med TP84 och gruppering i en främre operationsbas. Därefter vidtog stabsarbete och insatser tillsammans med de franska förbanden. Slutligen hölls en gemensam genomgång av erfarenheter, avslutning och hemtransport.</i></p>	

4	Övriga delstater Förband (i stort)	<i>Totalt ca 300 övade ur nedanstående förband: Enheter ur franska arméns specialförbandsbrigad (13eme RDP och 1er RPIMa) Enheter ur franska flottans specialförband (ALFUSCO) Enheter ur franska flygvapnets specialförband (CPA) Enheter ur franska polisen (GIPN) Enheter ur franska flygvapnet (DOS, ESH, DAOS, BA128, mm) Fransk signalspaningsenhet (785)</i>		
6	Övergripande mål med övningen	<i>Utvecklande av den till internationella styrkeregistret anmälda svenska jägarplutonen i att bedriva verksamhet inom ramen för fredsfrämjande krishanteringsinsatser. Scenariot bygger på en fredsfrämjande krishanteringsinsats med FN-mandat kapitel VII som grund. Syftet med övningen är att utveckla förmågan att kunna verka på djupet med små självständiga enheter och bedöms bidra till kompetensuppbyggnad av den svenska internationella jägarplutonen. FM har deltagit vid flertalet tillfällen.</i>		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delst förband ¹³ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	<i>Målsättning enligt ovan är uppnådd. AJB/I19 och FMLOG har stärkt sin förmåga till omgruppering utomlands med kort om tid till förberedelser vilket kommer att användas inom ramen för den skarpa verksamheten och den fortsatta övningsverksamheten. AJB/I19 har utvecklat jägarfunktionen ytterligare och vidmakthåller förmågan hos jägarbataljonen nationellt och internationellt. AJB har framförallt utvecklat förmågan att genomföra operationer med franska förband ytterligare. 13eme RDP och AJB/I19 avser att fortsätta med och ytterligare stärka utbytet bla med fortsatt vinterutbildning och målsättningen att delta i övning EUGENIE 2011. Vi bygger även på utbytet med att 1er RPIMa fortsätter att delta i vinterutbildning inom ramen för 13eme RDPs utbyte.</i>		
	Diff mellan mål och utfall			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		490,1	647,4	+157,3
	Orsaker till diff	<i>Budgeteringen var för låg för ett deltagande. De största posterna har varit flygtransport med Tp 84 (280tkr) och kostnader för arbetstid (277,2tkr).</i>		

¹³ Med förband avses förband enligt IOR.

9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	<p><i>Chef och POC för det svenska deltagandet 2009 är Mj Mathias Holmqvist, AJB/119, 0960-150 00, mathias.holmqvist@mil.se</i></p> <p><i>Planerings- och logistikansvarig är Kn Leif Lasson, AJB/119, 0960-150 00, leif.lasson@mil.se</i></p> <p><i>Erfarenheter i detalj är många och utrymmet är begränsat. Erfarenheter förs in i Jägarbataljonens stående ordrar och rutiner efter djupare analys och värdering.</i></p> <p><i>Erfarenheter enligt nedan bedöms vara av intresse för HKV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Franska försvaret hyr sina fordon halvårsvis därefter byts dessa mot nya vilket sparar underhållskostnaderna. Det enda förbanden behöver göra är att tanka. Undantaget detta är rena militära fordon (terränglastbilar, stridsfordon). Detta kanske tillämpas till del i Svenska Försvarsmakten men verkar vara mer utbrett i den Franska där försvarsministeriet bestämt leverantör och tom färg på bilarna/lastbilarna (vit).</i> • <i>Fransmännen jobbar mycket i PowerPoint och då med bilder/skisser hellre än text. Detta för att det är enkelt att förstå och jobba i samtidigt som det är lätt att presentera. Dessa presentationer skickas även till högre chef (SOCOM) då sådana beslut krävs. Nackdelen är att det tar mycket utrymme, men det kanske man får ta för att vara tydlig och snabb.</i> • <i>13eme RDP satsar mycket på att skapa 3D modeller av spaningsobjekt. Kan vara mycket användbart men insatsenheterna fastnar i praktiken hellre vid karta, bilder och flygfoton. Just nu känns det som att detta är mer "nyhetens behag".</i> • <i>Staben organiserades enligt Nato-standard. Samgruppering i staben enligt följande; J148, J357, J6 och J2. I J3 cellen fanns en J2/J3 fusion med två personer som en länk mellan J2 och J3. Detta gjorde att gällande underrättelseläge blev lättillgängligt och J2 har kontroll på vad som går ut till J3.</i> • <i>Fransmännen använde följande sambandsystem: MELCHIOR: VHF och HF, SOCOM SERVOR, SATCOM, GRANITE NETWORK - HQ13, INTERNET, INTRADEF.</i>
---	---	--

FOST (mröj) 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	621	Ansvarigt chef (OPR)	4.sjöstridsflj
Övningens namn enligt VU	FOST (mröj) 09	Tid för genomförande	v.936-938
		Övningsplats/land	Sverige
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Utbildande förbandsövning i samverkan med personal ur British Royal Navy Flagg Officer Sea Training (FOST).	
2	Deltag förband	4.Sjöstriflj, 3.sjöstriflj samt AMF 1(StriBkomp).	
	Personalstyrka	173	
	Ur (GU-förb)	41.kvdiv, 42.mröjdiv, 4.sjöstriflj samt Amf 1	

3	Genomförd verksamhet i stort	FOST-träningen innehöll en "General phase" som var inriktad på skydds- och stridsjänst, samt en "Warfare Phase" som inriktades på fgt:s huvuduppgift. Sjöträningen bedrevs i såväl enskild tjänstegrensdrill som i scenariobaserade fartygsgemensamma övningar. Alla moment som ingick i träningen förgicks av ett utbildande moment (TTT, Table Top Tactics) för att sedan övergå till ett prövande. Styrkor, svagheter rapporterades efter varje moment.		
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	British Navy		
6	Övergripande mål med övningen	Att på den stridstekniska nivån öka och vidmakthålla förmågan inom ramen för den yttre och inre striden samt förbereda förbandet inför kommande MAREVAL NEL 2 validering som planeras under NOCO-09		
7	Sammanfattat resultat / måloppfyllnadKopplat till resp deltagande förband ¹⁴ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	Alla mål kopplade till FOST har i och med genomförandet av träningen uppfyllts. Fartygen har tagit del av de rapporter som FOST personalen har skrivit samt tillgodogjort sig utvalda delar av de rekommendationer som påtalats. I många avseenden har den breda kunskap och vilja att göra ett gott jobb inom Marinen åter igen bekräftats av årets deltagande FOST personal.		
	Diff mellan mål och utfall	IEDD övning genomfördes inte som prövande moment, vilket initialt var önskvärt. Ett av fartygen genomförde momentet i egen regi, HMS ARH		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
	Orsaker till diff			
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Flottiljen har en ambition och idé att tillsammans med fartygsbesättningar utveckla rutiner (SOCs) till eventuella svagheter samt vidareutveckla styrkor som identifierats under den tre veckors långa övningen. Idén kommer att tydliggöras i samband med att ett slutrapport Flj PM utkommer med anledning av övningen.		

¹⁴ Med förband avses förband enligt IOR.

FOST (ys) MTS 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		622	Ansvarigt chef (OPR)		4.sjöstridsflj
Övningens namn enligt VU		FOST (ys) MTS 09		Tid för genomförande	v.936-938
				Övningsplats/land	Sverige
Pos	Innehåll	Redovisning			
1	Typ av övning	Divisionsövning			
2	Deltag förband	41.korvettdivisionen,			
	Personalstyrka	100			
	Ur (GU-förb)	4.Sjöstriflj			
3	Genomförd verksamhet i stort	Momentövning inom divisions ram i syfte att utveckla fartygens inre strid.			
4	Övriga delat stater Förband (i stort)	Inspektionspersonal från FOST i Storbritannien.			
6	Övergripande mål med övningen	Utveckla fartygens förmåga till inre strid.			
7	Sammanfattat resultat / målpåfyllnadKop plat till resp delat förband ¹⁵ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	Övningsmålen nåddes till fullo då lejonparten av alla moment kunde genomföras. Ett antal erfarenheter drogs och efter beredning kommer dessa att påverka fartygens SOP.			
	Diff mellan mål och utfall				
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)		Diff (tkr)
		308,7	489,7		+181
	Orsaker till diff	Vid budgetering var inte alla fakta kända rörande kostnadsfördelning.			
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.				

¹⁵ Med förband avses förband enligt IOR.

FÖRBANDSÖVNING SIB (Övn m. strategiska reserven)

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt chef (OPR)	
Övningens namn enligt VU	Förbandsövning SIB		Tid för genomförande
		Övningsplats/land	Träningen genomförs i v 936-937. Bonnland, Tyskland
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Förbandsövning	
2	Deltag förband	31.LBbat/313.skv 373.Fallskärmsjägarkompani STA/MSS	
	Personalstyrka	31.LBbat/313.skv 150 st 373.Fallskärmsjägarkompani 80 st (Tyskland) STA/MSS 12 st	
	Ur (GU-förb)	NIL	
3	Genomförd verksamhet i stort	Förbandsträning plutons- och skvadrons nivå avseende SIB. Samordning/samträning utländska förbandsenheter.	
4	Övriga deltagande stater Förband (i stort)	Tyskland	
6	Övergripande mål med övningen	Övningen genomförs i Tyskland hösten 2009. Syftet är att befästa förmågor i urban miljö. Inom eget avdelat ansvarsområde, ner till plutonsnivå, genom ytövervakning, skydda funktioner, befolkning, vitala områden eller infrastruktur. Genomföra sökoperation (cordon/search) Med pluton eskortera förband eller personal. I småbruten, betäckt och urbaniserad terräng ta område/objekt och slå ett försvarsgrupperat förband av plutons storlek skyddat av enstaka stridsfordon. Del syfte med övningen är att pröva kedjan förberedelser, transport, insats och återtransport. Vid en luftburen insats, efter urlastning ur, på kort tid förflytta sig till ett stridsområde medförandes underhållsresurser för tre dygns verksamhet (ett NSM innehållande två DOS och en CDOS). Förnödenheter för ytterligare två dygns verksamhet (två DOS) skall kunna medföras.	

7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delt förband ¹⁶ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	<p>Övningen gav 31. LB bat god övning avs. insatsplanering, samverkan med förband från annan nation, strid i bebyggelse, transporttjänst etc.</p> <p>Samarbetet mellan MSS och K 3 kan utvecklas. Tidligare ansvarsfördelning skulle ha underlättat planering och rekognoscering. MSS borde på ett mer strukturerat sätt ha förmedlat erfarenheter av samarbetet med Tyskland för att därigenom underlättat planeringen.</p> <p>MSS borde ha lett rekognosceringen eftersom denna till stor del bygger på erfarenhetsvärden och goda personliga kontakter.</p> <p>MSS stöd under genomförandet bidrog på ett avgörande sätt till att övningen kunde genomföras på ett bra sätt.</p> <p>31. LB bat:s övnings- och stridsledning under genomförandet har utvecklingspotential. De största bristerna bedöms vara att en konkret stridsplan inte utarbetats före avresa samt att en ledningsplats 1 (L1) inte upprättades i övningsanläggningen.</p> <p>P.g.a. transportdebacklet tvingades övningen att kortas av med två dagar. Kostnadseffektiviteten kan därigenom ifrågasättas. Icke för ty bedöms övningen ha ”smakat betydligt mer än den kostade”.</p> <p>Övningen var för huvuddelen av soldaterna den första kontakten med utländskt förband. Nyttan med denna kontakt kan sannolikt inte överskattas. Den stärker självförtroendet och verkar som en katalysatoreffekt vid/inför skarp insats i internationell miljö.</p>		
	Diff mellan mål och utfall	Se sammanfattande resultat		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		5.500	4.790,5	709,5
	Orsaker till diff	<p>ÖD samt övriga tillägg lägre utfall än budgeterat (1.680 tkr), detta beroende på att del av de ersättningar som deltagande personal är berättigade till ännu ej är fullt reglerade p.g.a. lönehantering mellan förbandet och FMLOG lön.</p> <p>Dock har kostnaden för transporttjänst blivit högre än budgeterat (880 tkr). Budget för tp byggde på offertförfrågan till speditör, som vid slutlig upphandling angav betydligt högre kostnader. I övrigt högre utfall avseende am samt förbrukningsmtrl (ca 100 tkr)..</p>		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Se K3 utkast reserapport, bifogas		

¹⁶ Med förband avses förband enligt IOR.

JOINT WARRIOR 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		627	Ansvarigt chef (OPR)	Mj Törnlycke
Övningens namn enligt VU	Joint Warrior/Endurance Shield		Tid för genomförande	2009-10-16— 10-24
			Övningsplats/land	England/ Stanford training area
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	<i>FINEX</i>		
2	Deltag förband	<i>LAP-Unit</i>		
	Personalstyrka	<i>15</i>		
	Ur (GU-förb)	<i>Luftvärnsregementet</i>		
3	Genomförd verksamhet i stort	<i>Stabs och ledningsövning samt deltagande i tillämpad patrullvht kopplat till rotationstjänstgöring i Afgahnistan, såsom mintjänst, konvojträning och hkprek</i>		
4	Övriga delt stater Förband (i stort)	<i>RAF Regiment, 16 Regiment, USAF Protection Force</i>		
6	Övergripande mål med övningen	Utveckla arbetsmetoder, träna personal på metoder och mtrl ingående i LAP-Unit under en internationell övning mot huvuduppgifterna luftrumsövervakning samt RAM-ALERT enligt CONOPS LAP-UNIT NBG 11.		

7	<p>Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delt förband¹⁷: PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)</p>	<p><u>Metodutveckling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⊕ Utarbeta/testa metod för RAM –ALERT från TCC. <ul style="list-style-type: none"> ○ Metoder och rutiner framtagna för snarlik hantering både från TCC och UndE avseende de tre fastställda typfallen. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Skjutning mot område med larmaggregat. ▪ Skjutning mot område med egna förband, utan larmaggregat. ▪ Skjutning mot område inom JOA, utan egna förband ⊕ Utarbeta metod för att mottaga och omsätta ACO/ATO inom LAP-unit. <ul style="list-style-type: none"> ○ Framtagande påbörjat. Prövat vid ett tillfälle att ta emot krypterad ACO via BGAN. Britterna använder eget digitalt format vilket gör att vi ej haft möjlighet att få in dokumenten i systemet automatiskt. ⊕ Utveckla metod för hur bemanning av TCC/UndE skall ske med personal för att klara H24 under minst 30 dygn. <ul style="list-style-type: none"> ○ Uppgiften påbörjad, dock ej avslutad. Grunduppställning är gjord. Dock är bedömningen i dagsläget att vi kommer att tvingas vara mycket flexibla och dag för dag planera vår verksamhet beroende på vilket skede i grupperingen vi är och vilka uppgifter vi löser med vilken mtrl/personaltillgång. Varje dag kommer att vara unik under de första 30 dyggen av vårt lösande av uppgift. • Utarbeta och pröva "Battlerythm" för LAP-Unit stab H24 under flera dygn. <ul style="list-style-type: none"> ○ Målsättning ej uppfylld på grund av nytt tänk inom staben. Vi kunde ej delta som planerat inom den stora övningen utan gjorde vår egen momentövning och övade "bredvid" 16. Regimentet. Bedömningen gjordes att det skulle kosta mer än det smakade att i detta skede köra en period dygnet runt. Det var dessutom en överhängande risk att vi skulle dra fel slutsatser på grund av alltför sned bemanning. • Utarbeta metoder för hur och när rapportering av luftrumshändelser till högre chef kan/skall ske. <ul style="list-style-type: none"> ○ Togs fram avseende RAM i samband med metodutveckling och rutiner C-RAM, TCC. Ej för händelser enligt överträdelser NFZ och liknande. • Utarbeta metod för hur arbetsfördelning sker i TCC när UndE remotestyrts från TCC. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ej genomfört och dokumenterat. • Utarbeta metoder för hur daglig/särskild tillsyn av mtrl sker när mtrl är i drift H24. <ul style="list-style-type: none"> ○ Arbete påbörjat
---	--	--

<p>Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKopplat till resp del förband¹⁷: PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc) forts</p>	<p><u>Mtrl</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Påbörja verifiering att mtrl enligt IOR-listor finns i rätt mängd och är av rätt typ kopplat till lösandet av huvuduppgifter enligt CONOPS LAP-UNIT NBG 11. <ul style="list-style-type: none"> ○ Arbetet är i huvudsak klart. Slutlig avisering sker vecka 945. I perioden efter genomförd övning kommer kontroll av listorna att ske funktionsvis. Ej prövat all mtrl med full bemanning. Dock har vi skapat oss en god uppfattning genom att ha med all kritisk mtrl under en vecka. ⊕ Påbörja arbetet med att skapa planer för hur mtrl skall lastas samt grupperas. <ul style="list-style-type: none"> ○ Grundtänk för hur vi vill gruppera och nyttja enheten är framtaget. Dock bygger det på nyttjande av både stabstält och förläggningstält. Vår enhet skall vid log-bas få tillgång till sängplatser. ○ Avseende lastning har vi ej genomfört det enligt modellen ”gruppvis” och klicklocks-pallar. Vi har ej vid lastning tagit hänsyn till hur vi är tänkta att skickas med (vilken personal och mtrl i vilken omgång). ⊕ Genomfört gruppering av ingående mtrl(TCC/länk/UndE) i kopplingsfallen luftrumsövervakning/RAM-ALERT/Blue force tracking. <p><u>Träning</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⊕ Träna befattningshavare i respektive befattning. ⊕ Utbilda/träna Undledare och TD i att använda Link 16 och IFF. <ul style="list-style-type: none"> ○ LINK16 och IFF: Grundutbildning skedde under vecka 939, fortsatt utbildning och framförallt handhavande krävs av berörd personal. Mtrl nyttjades ej under övning i UK på grund av saknade tillstånd. Stort behov av att göra det under 2010, exempelvis under övning ELITE. ⊕ Träna TD/Undledare i de nya funktionerna RAM- ALERT. <ul style="list-style-type: none"> ○ Genomfört under 8H ⊕ Träna TD i att hantera och omsätta ACO/ATO. <ul style="list-style-type: none"> ○ Mottagit ACO vid ett tillfälle, knappat in denna i TCC. ⊕ Utarbeta rutiner för kryptohantering. <ul style="list-style-type: none"> ○ Checklista för kryptering / dekryptering av Kry-PC framtagna <p>Teambuilding och uppstart</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Väldigt bra resultat. Enheten har haft väldigt goda förutsättningar att ägna sig till kommande arbete till 100%.
<p>Diff mellan mål och utfall</p>	<p><i>Integrationen med RAF Reg. Blev inte genomförd fullt ut pga att de i sista stund ändrade scenariot så att de ej var i behov av LAP-Unit info.</i></p>

¹⁷ Med förband avses förband enligt IOR.

¹⁸ Med förband avses förband enligt IOR.

8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		790	450	340
	Orsaker till diff	Tpkostnader billigare än beräknat.		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	<p>C-RAM och varning av egna förband vid RAM är relativt nytt för förbandet. Övningen gav oss en god möjlighet att studera hur en Joint Force Protection stab arbetade med C-RAM vid en afghansk flygbas. Detta har resulterat i att SOP för C-RAM inom 61-62 lvbataljon skrivs. Denna kommer reglera metoder och åtgärder från bataljonsledning ner till enskild soldat. Det kommer även att skrivas en SOP för C-RAM för NBG 11.</p> <p>Deployering av ett luftvärnsförband utanför Sverige kräver stora förberedelser avseende tillståndshandling. Utöver rena sändningstillstånd för samband, radar, IFF etc. är det även ett antal export tillstånd som behövs från bland annat USA(POS2, mm) och Frankrike(IFF). Dessa behöver i regel sökas minst 90 dagar före avresa. Det finns nu en utarbetad rutin vid regementet exakt vilka tillstånd som måste sökas och hur lång tid innan. Detta underlättar framtida deployering avsevärt. Hur detta löses vid R10 beredskap internationellt (NBG 11) är dock inte utrett och detta måste göras före 2011-01-01.</p> <p>Missionsträning upplevs som oerhört professionell med övningsplatser som är uppförda i den stil och miljö som soldaterna ska verka i. Detta inkluderar den stora satsning på civila afghaner och fd gurhka soldater som agerade både OPFOR och civila. MSS deltog med observatör övlt M Bergh från UTB avd.</p>		

LEJON SINGA 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		628	Ansvarigt chef (OPR)	4.sjöstridsflj
Övningens namn enligt VU	LEJON SINGA 09		Tid för genomförande	090601—12
			Övningsplats/land	Sverige
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Bilateral samövning		
2	Deltag förband	42.mröjdiv		
	Personalstyrka	200		
	Ur (GU-förb)	4.sjöstridsflj		
3	Genomförd verksamhet i stort	Stabsarbete med kollegialt utbyte och samverkan, förbandsbesök, minröjning till sjöss samt planeringskonferens inför kommande övning.		
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	Singapore Navy (RSN) Coastal Command och 194 mröjdiv		
6	Övergripande mål med övningen	Kompetensöverföring och utbyte mellan Sverige och Singapore samt övningsplanering.		

7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKopplat till resp delt förband ¹⁹ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	LS14/09 har genomförts på ett mycket framgångsrikt sätt och har gett såväl egna deltagare som värdnation en nytändning då övningen av deltagande nationer uppfattats ha gått på sparlåga de senaste åren. Båda nationer uttryckte stor tillfredsställelse kring det gemensamma nya tänk som genomförts under LS14/09		
	Diff mellan mål och utfall	-		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		132,3	161,5	29,2
	Orsaker till diff	Två sent inkomna reseräkningar från LS 08 vilket inneburit att dessa belastat LS 09.		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	De starka relationer som finns med RSN bör fortsatt vidmakthållas. För att ständigt kunna vidareutveckla utbytet måste LS även fortsättningsvis genomföras inom ramen för en annan övning exvis LÅNGAN, flottiljövningar, Northern Coasts eller liknande. Syftet med detta delas till fullo av RSN och kan delas upp i flera delar som exvis krympande anslag, bredare övningsutbyte med större målresurser för att nämna några. Vidare finns alljämt möjligheter till att utveckla utbyte mellan nationernas EOD-förband .		

¹⁹ Med förband avses förband enligt IOR.

LION EFFORT 2009

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt chef (OPR)	C F17
Övningens namn enligt VU	LION EFFORT 2009		Tid för genomförande	09-10-04--16
			Övningsplats/land	Keckskemet och Veszprem/ Ungern
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	NATO LIVEX/AIREX		
2	Deltag förband	2-4 fpl ur F17 med tillhörande personal och stödfunktioner, personal ur F21, STRIL-personal ur LSS samt lärare och elever från FBS.		
	Personalstyrka	70 man över tiden.		
	Ur (GU-förb)	Vpl från F 17/UtBE.		
3	Genomförd verksamhet i stort	Övningen har omfattat planering, ledning och genomförande av flygoperationer för enheter inom NRF13/14 med Nato samt deltagande Pfp-nationer. Gemensam flygträning för Gripen-piloter har bedrivits inom rollerna OCA/DCA och flygtäning mot LV-mål. Därtill har praktik för divisionschefselever bedrivits av FBS.		
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	Ungern (flygstridskrafter samt LV) samt 2 observatörer från Kroatien.		
6	Övergripande mål med övningen	Öka interoperabiliteten mellan stater utrustade med JAS 39 Gripen samt öva procedurer inom ramen för Nato metodik. Därtill avses utveckling av enheternas operativa förmåga, förmåga till beredskap, uthållighet samt verka i internationell miljö. Övningen erbjuder en möjlighet till en gemensam "flight line maintenance"-träning.		
7	Sammanfattat resultat/måluuppfyllnad Kopplat till resp deltagande förband ²⁰ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk, funktion etc)	Huvuddelen har uppnått mål enligt ovan.		
	Diff mellan mål och utfall	På grund av dåligt flygväder utgick ca 2dgrs flygning. M a a svenska regler avseende flygunderhållstjänsten har ingen cross-training genomförts.		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		2 363,1	1 325,3	1 037,8
	Orsaker till diff	Billigare boende, samutnyttjande av Gripen-mtrl samt endast behov av flygtransporter. Reservation för att någon faktura från HN för supporttjänster etc ännu ej inkommit F17.		

²⁰ Med förband avses förband enligt IOR.

9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses tas tillvara	Särskild erfarenhetsrapport kommer att skrivas enligt rutin.
---	---	--

LOYAL ARROW 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt chef (OPR)	
Övningens namn enligt VU		Loyal Arrow		Tid för genomförande
				8-18 juni
				Övningsplats/land
				Luleå m omnejd
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	<i>Nato ledningsövning inför NRF 13/14</i>		
2	Deltag förband	<i>172 sfdiv, 172 basbat, 211 sf div, 212 sfdiv, 218 basbat, Strilbat, C 130, HKP 10 FRÄD, Lv6, A9, FMlog, TKSE, J3 EWCC, FTS A1-A7, ATS G3, MTS M3, FM UndsäkC, MOVCON, LG</i>		
	Personalstyrka	<i>Ca 300 svenskar Totalt 1000 pers runt Luleå garnison</i>		
	Ur (GU-förb)	<i>F 7, F 17, F 21, LSS, Hkpflj, Lv6, A9, FMLOG, TKSE, INS OPS, INS ATS, INS MTS, INS FTS, TrängR, FM UndsäkC</i>		
3	Genomförd verksamhet i stort	<i>Deltagit med svenska förband i flygövningen samt som OPFOR (Sk60/Lv6), skarp FRÄD, C 130 besättningsutbildning mot EW system, SERE, EW övervakning.</i>		
4	Övriga delt stater Förband (i stort)	<i>Nato: JFACC, DCRC, AWACS. Övriga nationer, USAFE, Norge, Finland, Tyskland, Storbritannien, Portugal, Italien,</i>		
6	Övergripande mål med övningen	<i>Evaluera SE02. vara Host nation samt utveckla FM förband och individers interoperabilitet.</i>		

7	<p>Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKopplat till resp delt förband²¹: PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)</p>	<p>Övningen har bidragit till att höja vår operativa förmåga inom flera områden, bland annat att scenariot har varit uppbyggt kring en gradvis eskalering av konfliktnivån, vilket har inneburit att hela bredden av uppdragstyper (defensivt respektive offensivt luftförsvar, markmålsoperationer, spaning, flygtransporter m fl) har övats. I detta sammanhang har det varit utvecklande att ledas av en bemannad operativ stab, tillskillnad från en övningsledning.</p> <p>Likaså har tolkning och tillämpning av komplexa Rules of Engagement (ROE) varit lärofullt. Därtill kan nämnas värdet av att tillsammans med fem till sex olika nationer ansvara för planering, ledning, genomförande och utvärdering av flygoperationer bestående av ett trettiotal flygplan. Detta är värdefulla övningsstillfällen som sällan erbjuds men som är förmågeutvecklande för flera av funktionerna inom flygstridskrafterna.</p> <p>Interoperabilitetsmässigt håller de svenska flygande förbanden hög internationell klass, något vi redan sett vid våra deltagande vid Red Flag samt Cold Response och nu stadtsfästes än mer vid denna övningen på hemmaplan. För dessa förband är det framförallt det fortsatta införandet av olika kommunikationssystem som ytterligare kommer att höja interoperabiliteten, tillsammans med förmågan till lufttankning. Även våra icke flygande förband är väl interoperabla, samtidigt som det bland dessa förband återfinns områden för fortsatt utveckling, främst inom teknikområdet.</p> <p>Synergien av övningsutrymmets storlek, avsaknaden av civil lufttrafik i området, möjligheten till skarpfällning på Vidsel, baseringsmöjligheterna på F 21 och övriga baser i regionen samt möjligheten till en marindimension i Bottenviken har prisats av de utländska deltagarna.</p> <p>Flygvapnet och Försvarmakten har fått mycket uppskattning för det Host Nation Support som har lämnats under övningen. Flera länder har tydligt signalerat att de är intresserade av att vilja återvända i framtiden.</p> <p>Före och under övningen har aktivistorganisationer signalerat sitt missnöje med övningen. Aktivisterna har varit aktiva under hela övningen men något intrång har inte skett på F 21. Ett antal aktivister har även varit verksamma vid Vidsel skjutområde men deras verksamhet har inte vid något tillfälle begränsat övningen. Skydd och bevakningsuppgifterna har lösts på ett väl avvägt sätt i nära samarbete med Polismyndigheterna, Kustbevakningen, m fl. Markförsvarsfunktionen har fortlöpande under övningen utvecklat sitt taktiska uppträdande.</p> <p>Även farhågor avseende flygbuller har framförts inför övningen. Erfarenheterna visar att förhållandevis få bullerklagomål har inrapporterats och inga av allvarligt slag.</p> <p>I samband med övningens avgenomgång framförde de gästande förbanden att utnyttjandet av flygövningsområdet bör överses och att ett mera sofistikerat utvärderingssystem vore önskvärt.</p> <p>Värdskap för övningar av typen Loyal Arrow utgör ett utmärkt tillfälle att inför utländska stridskrafter synliggöra de svenska flyg- och luftstridskrafternas förmågor samt interoperabilitetsnivå. Samtidigt erbjuder övningar av denna storlek en möjlighet att evaluera svenska förband anmälda till internationella styrkeregister. Av dessa skäl bör fortsatt framtida svenskt värdskap övervägas. Vad avser det framtida internationella intresset för denna typ av övning så är bedömningen att detta är stort då möjligheterna att erbjuda flygövningar under liknande förutsättningar är starkt begränsade i Europa- och förutspås minska i takt med att den civila lufttrafiken ökar.</p>
	Diff mellan mål och utfall	

²¹ Med förband avses förband enligt IOR.

8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		12 452	14 334	- 1 882
	Orsaker till diff	<p>Ökat deltagande av svensk personal Viss felräkning av kostnad för ÖD efter dag 11. Dyrare kostnader för host nation. Diffen om ca 1,9 mkr beror till största delen av FMLOG kostnader. Detta är kostnader vilka till del skulle delas mellan deltagande nationer (Cost Sharing). Det skevs av HKV INS J4 en överenskommelse på ett maxbelopp om 945 tkr för bla städning, drivmedelshandling, extra toaletter osv. Det var svårigheter att få fram fakturakopior från FMLOG. Vi fick endast ihop fakturakopior till en kostnad av ca 800 tkr. Detta medförde att vi inte kunde fakturera de deltagande förbanden det belopp vi hade kommit överens om. Utfallet totalt för Cost Sharing blev även betydligt dyrare och överskottet (ca 1,6 mkr) kommer att bokföras mot HNS. Därav diffen om ca 1,9 mkr.</p> <p>Övningen Loyal Arrow är något vi fortfarande arbetar med vid förbandet. I ett tidigt skede (hösten 2008) önskade OPR lyfta budget och redovisnings ansvar från förbandet till HKV då C F21 inte hade full insyn i de beslut som togs av andra förbandschefer och beslutsfattare i HKV. Ansvaret beslutades att fortsatt ligga kvar på F 21 och nu är vi i den situation som OPR varnade för och som låg till grund för viljan att "centralisera" budgeten under hösten 2008, nämligen att FM har svårt att t.ex. få fram relevanta underlag till de fakturor som besökande nationer skall betala. Resultatet blir att C F21 får hantera detta som ett överdrag som han själv inte kunnat hantera innan det uppstod. OPR har i en rapport beskrivit detta mer i detalj och vi hoppas metoden förfinas till nästa gång Sverige står värd för, HNS, andra nationers övande/deltagande i övningar i vårt land.</p>		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Erfarenheter och förslag till åtgärder ges ut av OPR via FTS försorg i särskild skrivelse.		

MILEX 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	43	Ansvarigt chef (OPR)	Anders Wedin
Övningens namn enligt VU	MILEX 09	Tid för genomförande	2009-06-15--26
		Övningsplats/land	Sverige
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	<i>Command Post Exercise (CPX)</i>	
2	Deltag förband	<i>HKV INSS</i>	
	Personalstyrka	<i>2 Primary Augmentees enligt EU Bemanningsdatabas + 1 blivande SO till EUMS i övningsledningen</i>	
	Ur (GU-förb)	<i>NIL</i>	
3	Genomförd verksamhet i stort	EU:s övergripande syfte med övning MILEX 09 var att öva överenskomna och under utveckling varande koncept och krishanteringsprocedurer på FHQ och OHQ-nivå.	
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	EU MS	

6	Övergripande mål med övningen	Syftet med FM deltagande i MILEX 09 var att svara upp mot vårt bemanningsåtagande i EU militära ledningsstruktur på OHQ och FHQ-nivå.		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKopplat till resp delt förband ²² : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	Deltagande personal har uppnått ökad förmåga i sina resp. stabsbefattningar.		
	Diff mellan mål och utfall			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		119 tkr	105 tkr	14 tkr
	Orsaker till diff			
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	NIL		

NAX 09 (Nordic Artillery Exercise 09)

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt chef (OPR)	Öv Torbjörn Larsson
Övningens namn enligt VU	Nordic Artillery Exercise 2009		Tid för genomförande	2009-10-29—11-06
			Övningsplats/land	Niinisalo /Finland
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Field Training Exercise, Live Firing Exercise		

²² Med förband avses förband enligt IOR.

2	Deltag förband	<p>PARTICIPANTS</p> <p>DISTAFF 3*SO and national safety officers from Norway 4*SO and national safety officer from Sweden Others from Finland BGHQ 10*SO from Sweden 4*SO from Norway 18*SO from Finland FSBN FDC+CP (7 officers/NOR, 3 officers/SWE, 5 officers/FIN) NOR BTY (3 pieces M109 and appr 50 persons) FIN BTY (4 pieces D30 and appr 30 persons) FIN CSS Squad (7 persons) FIN SIG PLT (25 persons) FIN MET PLT (11 persons) STA BTY HQ/CP (3*NOR, 2*FIN, 1*SWE, 6 persons) WLS PLT (CP and 2*WLS from NOR, 1*WLS from SWE, 20 persons) FOO PLT (FIN PLT LDR, NOR team, SWE team, 2*FIN teams, 22 persons) UAV unit From ARTYRECCEBN (appr 30 persons) RED FORCE (appr 100 persons)</p>
	Personalstyrka	<p>28 personer från Sverige varav</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 x egrp • 1 x artillerilokaliseringsradar grupp • Stabspersonal (FS ArtyBn, Bde HQ)
	Ur (GU-förb)	Eldledningsgrupp och artillerilokaliseringsradargruppur A 9
3	Genomförd verksamhet i stort	Momentvis genomförd Field Training Exercise, Live Firing Exercise
4	Övriga delstater Förband (i stort)	Se p 2
6	Övergripande mål med övningen	<p>a. <u>Aim</u></p> <p>To train the multinational personnel in the use of procedures for indirect fire and to create conditions for future common operations.</p> <p>b. <u>Main objectives</u></p> <ol style="list-style-type: none"> i. To conduct fire planning (HQ/BG) as part of the planning process ii. To be able to execute fire missions in a multinational organisation (FO -> FDC -> firing units) iii. To train indirect fire support methods in an international framework iv. To further develop procedures for indirect fire support, such as targeting process.

7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delt förband ²³ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	Målen under main objectives (i-iv) är uppfyllda. Endast delar av svenska förband deltog så uppfyllnad enligt persQ är inte riktigt relevant. Dock har egrp och rr grp löst sina uppgifter enligt ptoem. Stabspersonal har deltagit och viktiga erfarenheter framför allt vad gäller verkansprocess (targeting) har dragits Slutrapport bifogas separat		
	Diff mellan mål och utfall	NIL		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		658	565	93
	Orsaker till diff	Billigare TP än vid budgetering		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Erfarenheter (främst targetingprocess) från stabsarbete, framför allt från brigadstabs(stridsgrupps nivån, kommer att utvecklas och inarbetas i brigadstabernas SOP. Erfarenheter från skjutningar kommer att inarbetas i SOP och reglementen för artilleriskjutning		

NIGHT HAWK 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		XXXX	Ansvarigt chef (OPR)	Jonas Jeppsson 076-8005704
Övningens namn enligt VU	Night Hawk 09		Tid för genomförande	V938-939
			Övningsplats/land	Ålborg/ Danmark
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	JFTX och genomfördes som momentövning		
2	Deltag förband	LSS/TU JAS39 och F7/FuE		
	Personalstyrka	15 resp 15 resp ... Totalt 30		
	Ur (GU-förb)			
3	Genomförd verksamhet i stort	Flygverksamhet avseende stöd till specialförband med Close Air Support		
4	Övriga delt stater Förband (i stort)	DK: Jaegerkorpset(Värdförband), Hkp, stridsflyg NO:Specialförband FI:Hkp, Specialförband DE:Specialförband US:Specialförband NL:Specialförband		

²³ Med förband avses förband enligt IOR.

6	Övergripande mål med övningen	<i>Övning som helhet: Förmågan till samarbete mellan olika förbandstyper TU JAS39: Taktikutveckling CAS under mörkeroperationer samt tillämpning av logistik för stridflygenhet.</i>		
7	Sammanfattat resultat / måloppfyllnadKop plat till resp delt förband ²⁴ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	<i>Huvuddelen har uppnått mål enligt ovan. Dock har inte förmågan att verka fullt ut med JAS39 under mörker kunna tillämpas då aktuell MS version 19 ej var driftsatt under övningen</i>		
	Diff mellan mål och utfall	<i>Differential mellan mål och utfall under NH09 avseende taktikutveckling kommer att jämnas ut under Night Hawk 2010</i>		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		900Tkr	722Tkr	+178Tkr
	Orsaker till diff	<i>Alla förmågedelar till JAS39 (SPK39) kunde ej utnyttjas då systemet detta ingick i nationell beredskap</i>		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	<i>Övningserfarenheter avseende taktikutveckling tillvaratas i "Gripen TTP" och sprids till stridsflygdivisionerna på F17 och F21</i>		

NORTHERN COASTS 2009

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt chef (OPR)	Kk R Hultman / SSS
Övningens namn enligt VU	NORTHERN COASTS 2009		Tid för genomförande	2009-10-18—10-29
			Övningsplats/land	Södra Östersjön
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Marin slutövning 2009		
2	Deltag förband	1.ubflj, 3.ysflj, 4.ysflj, MarinB, SSS, MTS, SpecialflygE		
	Personalstyrka	Svensk del: ca 600 man. Totalt ca 4.000 man.		
	Ur (GU-förb)	1.ubflj, 3.ysflj, 4.ysflj, MarinB		
3	Genomförd verksamhet i stort	Dubbelnsidig tillämpad LIVEX inom ramen för en internationellt ledd PSO.		
4	Övriga delt stater Förband (i stort)	Tyskland, Danmark, Frankrike, USA, Finland, Estland, Lettland, Nederländerna, Polen samt Storbritannien.		

²⁴ Med förband avses förband enligt IOR.

6	Övergripande mål med övningen	<ul style="list-style-type: none"> • Förmåga att, som del i en multinationell marinstyrka lösa förekommande uppgifter inom CMO, PSO samt egenskydd mot såväl konventionella som okonventionella hot. • Att genomföra NEL2-validering av nationella förband inom ramen för OCC E&F. • Förmåga att leda multinationellt sammansatta stridsgrupper på CTG /CTU-nivå. • Att basera svenska flygstridskrafter på multinationell (tysk) bas. • Att inom ramen för en multinationellt ledd och sammansatt PSO öva ISTAR. • Att öva ubåt-ubåt under annan nations OPCON mot annan nations ubåt. • Att öva svenskt marint logistikförband i multinationell FLS • Att öva konventionellt hot simultant i tre dimensioner (luft/yta/undervatten). 						
7	<p>Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delt förband²⁵: PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)</p>	<p>Samtliga delövningsmål som nämnts ovan har uppfyllts, dock kan man konstatera att vissa delmål har uppnåtts i högre grad vid vissa förband och i lägre grad vid andra förband. Under större marina övningar i multinationell miljö är detta tyvärr ett faktum, man kan inte och kommer aldrig att till 100% kunna tillgodose samtliga enskilda enheters fullständiga övningsbehov.</p> <p>Detta faktum kan dock nedtonas då den övergripande utbildningseffekten att få möjlighet att öva i en internationellt sammansatt marinstyrka är så mycket större. Samtliga enheter har getts goda möjligheter till övning i och förståelse för komplexiteten i CMO/PSO inom ramen för en multinationellt sammansatt styrka.</p> <p>OCC E&F validering har genomförts fullt ut med gott resultat. Svensk personal och svenska enheter har getts möjlighet att leda multinationellt sammansatta styrkegrupper på både CTG och CTU-nivå. Mer detaljerad redovisning av måluppfyllnad återfinns i FER.</p>						
8	Diff mellan mål och utfall	Inga notabla differenser mellan mål och uppfyllnad har konstaterats. Samtliga deltagande förband har nått ett gott resultat avseende respektive nedbrutna delmål.						
8	Ekonomiskt utfall	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="504 1503 794 1547">Budget (tkr)</th> <th data-bbox="794 1503 1102 1547">Utfall (tkr)</th> <th data-bbox="1102 1503 1399 1547">Diff (tkr)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="504 1547 794 1592">800</td> <td data-bbox="794 1547 1102 1592">438</td> <td data-bbox="1102 1547 1399 1592">362</td> </tr> </tbody> </table>	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)	800	438	362
Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)						
800	438	362						
8	Orsaker till diff	<p>Differensen på utfall och budget beror detta år på att svensk ekonomisk del och ansvar för målförband, målresurser, m.m. varit på en mycket låg nivå, något som inte kan förutses vid budgetläggning.</p> <p>Dock skall det betonas att detta faktum mycket väl kan ändras under kommande år, varför 2009 budget bör prolongeras för framtida NOCO då denna budget ger god redundans och är empiriskt prövad under tidigare år (2007, 2008 samt 2009)</p>						
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Respektive förband ansvarar för att vunna erfarenheter (LI, LL) återmatas i den marina LL-processen.						

²⁵ Med förband avses förband enligt IOR.

NORTHERN SUN 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		Ansvarigt förband		1.ubflj			
Övningens namn		Northern Sun 2009		Tid för genomförande			
Pos	Innehåll	Redovisning					
1	Typ av övning	Internationell ubåtsräddningsövning. Avtalsövning.					
2	Förväntad effekt / förväntat mål	Enl EXOPLAN NS 09. Primärt öva ubåtsräddning under realistiska förhållanden samt ge ökad kunskap om respektive nations materiel. Ansluta ubåt typ Gtd med NSRS					
3 a)	Genomförd verksamhet i stort	Övat räddningsanslutning mellan URF och Norsk ubåt. Övat Belos besättning i handhavande och utnyttjande av ubåtsräddningssystemet. Öva ROV i strömmande vatten samt POD-posting mot Norsk ub.					
4 a) b)	Det svenska deltagandets verksamhet i stort	Enl ovan					
5	Deltagande förband med styrkor och funktioner i stort	Ubåtsräddningsfartyget HMS BELOS med URF. Under de första dyggen även HMS Upd					
6 c)	Övriga staters deltagande	Ubåten KNM UTHAUG och KNM HARSTAD (Norskt kystvaktfartyg) samt räddningssystemet NSRS. Observatörer från NO, FRA samt från ISMERLO.					
7	Erfarenheter från övningen samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Övningen genomförd enligt plan innefattande anslutningar till, och ROV mot ubåten (pod-posting). Eftersök mot tappade transpondrar (från NSRS) genomfördes med ROV, lyckat resultat med två (av två möjliga) transpondrar bärgade. Ingen anslutning erhöles mellan NSRS och HMS Upd pga att NSRS kom in i övningen tre dygn senare män planerat.					
8 c)	Erfarenhet av det svenska deltagandet samt hur erfarenheterna avses tas tillvara	Det är många år sedan URF ansköt till ubåt av ULA-klass. Svårigheter med strömmande vatten samt liten tolerans i anslutningsplanet ställer krav på övningarna genomförs tätare än vad som förevarit. (Det var 5 år sedan senaste URF anslöt till Norsk ub. I övrigt har övningen genomförts utan betydande avvikelser från PRESAIL.					
9	Övningsresultat	Mindre bra (kryss)		Bra (kryss)	X	Mycket bra (kryss)	
	Övningsresultat (verbal redovisning)	Bra övning för alla deltagare. Övningen är förtroendeskapande för samtliga inblandade. Ökat övningsutbyte inom humandyk klocka bör ske för att få ut en bättre effekt ur ubåtsräddningssystemet.					
	Resultat styrkor etc	Mindre gott (kryss)		Gott (kryss)	X	Mycket gott (kryss)	
	Resultat (mål /effekt) styrkor etc. (verbal redovisning)	Bra genomförd övning. Goda resultat. Alla aims och objectivs i EXOPORDER undantaget NSRS anslutning mot Upd nådda.					
10	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)		Utfall (tkr) d)		Diff. (tkr)	

	Orsaker till diff.		
11	Övrigt	Övningen sker som följd av överenskommelse om stöd vid eventuell ubåtsolycka.	

OPEN SPIRIT 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		644	Ansvarigt chef (OPR)	4.sjöstridsflj
Övningens namn enligt VU		OPEN SPIRIT 09		Tid för genomförande v.935-936
			Övningsplats/land	Östersjön
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Multinationell minröjningsoperation		
2	Deltag förband	42.mröjdiv, 43.uhdiv, MWDC samt delar ur 4.sjöstridsflj stab		
	Personalstyrka	140		
	Ur (GU-förb)	4.sjöstridsflj		
3	Genomförd verksamhet i stort	PSC och FIT med efterföljande minröjningsövningar.		
4	Övriga delt stater Förband (i stort)	Minröjningsförband från Estland, Lettland, Litauen, Finland, Danmark, Frankrike, Tyskland, Polen och USA.		
6	Övergripande mål med övningen	<p>Syftet med Open Spirit är minska risken från OXA från världskrigen mot fiske, sjöfart och miljö samt förbättra interoperabiliteten mellan deltagande enheter. För svenskt vidkommande medger deltagande i operationen mycket goda möjligheter att öva och utveckla såväl taktik som stridsteknik på enhets och CTU-nivå.</p> <p>Under Open Spirit genomförs internremiss på nytt taktikreglemente för sjöminröjning, TPM 3.4 MW, remissinstruktioner enligt separat skrivelse</p>		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delt förband ²⁶ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	Målsättningarna uppfyllda samt bär mor beordrade PersQ-mål för året. Övningen innebar en första verifiering av HMS Koster efter leverans till FM.		
	Diff mellan mål och utfall	-		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)

²⁶ Med förband avses förband enligt IOR.

	Orsaker till diff		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	OPR-skapet för övningen har upplevts som betungande ur planeringsperspektiv, varför roller och ansvarsförhållanden gentemot högre chef bör utvecklas.	

PALNATOKE 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		668	Ansvarigt chef (OPR)	Henrik Fridolfsson
Övningens namn enligt VU		PALNATOKE 09		Tid för genomförande
				090414-090424 H Fridolfsson: 090416-0418
				Övningsplats/land
				Danmark
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	LIVEX		
2	Deltag förband	172.Flygbasbat: Flygbasjägarpluton		
	Personalstyrka	Flygbasjägarpluton: 14 deltagare, OPR Henrik Fridolfsson besökte övn 04-16—04-18.		
	Ur (GU-förb)	F 17		
3	Genomförd verksamhet i stort	Dubbelzijdig, tillämpad patrullövning		
4	Övriga delstater Förband (i stort)	Norge: Telemarksbataljon, tropps storlek		
6	Övergripande mål med övningen	Övning och utveckling av förmågan att lösa flygbasjägaruppgifter (inhämtning, insatser mot säkerhetshotande verksamhet och störande av fiendens verksamhet) i internationell miljö.		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delt förband ²⁷ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	Målet är uppfyllt på patrullnivå avseende stridsteknik för Flygbasjägarpatrull. Däremot uppnåddes inte målet i plutons storlek.		
	Diff mellan mål och utfall	Pga ansträngt personalläge på Flygbasjägarskolan kunde endast två patruller delta i övningen (14 deltagare i st f 21), varför ej plutons stridsteknik kunde övas i planerad omfattning.		

²⁷ Med förband avses förband enligt IOR.

8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		455	265	+190
	Orsaker till diff	Färre deltagare än planerat (se punkt 7)		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	<p>Bedömning av övningen Övningsupplägget upplevdes som bra. Flygbasjägerpluton gavs möjlighet att påverka övningsupplägget så att övningsförutsättningarna kunde anpassas efter målen för deltagandet (se punkt 6).</p> <p>Resultatet Nyttjande av hund i Flygbasjägerpatrullerna gav vid flera tillfällen förvarning om motståndarens lokalisering vilket möjliggjorde en förhandssituation vid stridkontakterna, framförallt vid korta stridsavstånd. Erfarenheter av hundarnas beteende och agerande vid och efter en stridskontakt gjordes. Dessa kommer implementeras i dressyren och i stridsmiljöträningen av hundekipage. Flygbasjägerpatrullernas förmåga att uppträda med fordon var begränsad jämfört med det norska förbandet. Begränsningen beror på att Flygbasjägerpatrullernas fordon (PTGB4 4x4D MB/T, Geländerwagen) ej medger eldöppnande från fordonet samt svårigheter att observera från fordonet. Det norska förbandet nyttjade öppna fordon vilket gav dem högre eldberedskap under körning och de kunde nyttja fordonen mer än bara som transport av patruller.</p>		

RECCEX 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	646	Ansvarigt chef (OPR)	
Övningens namn enligt VU	RECCEX 09	Tid för genomförande	4-15/5
		Övningsplats/land	Umeå
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Funktionsövning CBRN	
2	Deltag förband	1.FM CBRN förband, CBRN förband från Danmark, Finland; Norge, ...	
	Personalstyrka	SWE 80, Dan 35, Fin 10, Nor 35 (samt en HV Bat från Västerbotten under tillämpningsskedet)	
	Ur (GU-förb)	SkyddC	
3	Genomförd verksamhet i stort	Utbyte erfarenheter, metodutbildning och överföring, funktionsövning samt tillämpad slutövning tillsammans med HV.	
4	Övriga delt stater Förband (i stort)	Övningen följdes av medlemma från NATO/PFP NATO CBRN training working group...	

6	Övergripande mål med övningen	<p><i>The overall aim of the exercise is to multinational train and exchange methods/experiences and increase cooperation among the Nordic countries within the CBRN area.</i></p> <p><i>To be able to act in temporary composed CBRN units and solve tasks in an international operation (NATO/EU/UN).</i></p> <p><i>The Focus of the exercise is CBRN Reconnaissance and Survey in different types of environments.</i></p>		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delt förband ²⁸ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	<p><i>Samliga deltagande nationer uppfattade RECCEX som en succe. Detta var första gången som funktionen CBRN övedes i denna form på taktisk nivå. Metodutbyte har drivit funktionen framåt märkbart i samtliga deltagande länder. Övningen har rönt stort intresse inom NATO/PFP. För svensk del innebar övningen en avsevärd höjning av kvaliteten inom CBRN förbandet. RECCEX kommer att fortsätta som en övningsserie med en övning/år som roterar mellan de nordiska länderna. Nästa övning går i Finland 2010. Övningen genomförs återigen i sverige 2012.</i></p>		
	Diff mellan mål och utfall	INTET		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		500Kkr	530Kkr	30Kkr
	Orsaker till diff	Inhyrda figuranter kostade mer än beräknat.		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Det fanns en lessons learned funktion inom övningen som hanterade den stora mängden erfarenheter. Arbete med att sammanställa dessa pågår. Dessa kommer att ligga till grund för den fortsatta utvecklingen av 1.FM CBRN förband samt funktionen CBRN inom hela IO.		

RIKSHEMVÄRNSCHEFENS INSATSÖVNING 0909

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	648	Ansvarigt chef (OPR)	C Amf 1
Övningens namn enligt VU	RIKSHEMVÄRNSCHEFENS INSATSÖVNING 09	Tid för genomförande	V 937 090910---13
		Övningsplats/land	GOTLAND SVERIGE
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	Förbandsövning	

²⁸ Med förband avses förband enligt IOR.

2	Deltag förband	<p>Från Amf 1 (Gotlandsgruppen) en hemvärnsinsatskompanistab, en hemvärnsinsatspluton</p> <p>Från P 4 (BohusDalgruppen) en hemvärnsinsatspluton</p> <p>Från LedR (Upplands- och Västmanlandgruppen) en hemvärnsinsatspluton</p> <p>Från MarinB (Blekingegruppen) en hemvärnsinsatspluton</p> <p>Från Norge HvO 1) en hemvärnsinsatspluton</p>
	Personalstyrka	Amf 1 ca 100, P 4 50, LedR 50 MarinB 30 Norge 80... Totalt ca 320
	Ur (HV-förb)	Amf 1 Gotlandsgruppen) P 4 (Bohusdalgruppen) LedR (Upplands- och Västmanlandgruppen) Marin B (Blekingegruppen) Norge HvO 01)
3	Genomförd verksamhet i stort	<p>Tillämpad förbandsövning med skeden enl</p> <p>a) Samling inom resp förbandsområde och tilltransport till GOTLAND</p> <p>b) Organisering av tillfälligt sammansatt hemvärnsinsatskompani</p> <p>c) Samträning och utbildning bl.a vaktjänst och förbandsövning med skarp am i plutons ram</p> <p>d) Lösande av uppgift skydd och bevakning i VISBY. Tillämpad uppgift)</p> <p>e) Erfarenhets- och utbildningsutbyte med NORGE</p> <p>f) Samverkan med Länsstyrelse, kommun, polis och räddningstjänst.</p>
4	Övriga deltagande Förband (i stort)	Norge, Norska hemvärdet har deltagit med en hemvärnsinsatspluton från HvO 01 (Oslo), förstärkt med sjukvårdsgrupp, MPgrupp och instruktörer för utbildning i skydd och bevakning.
6	Övergripande mål med övningen	<ul style="list-style-type: none"> • Färdighet för hemvärnsinsatskompaniet att mottaga och leda tillkommande hemvärnsinsatsplutoner från stabsplats men även kunna leda under förflyttning. • Insatsplutonerna skall ha färdighet att kunna omgruppera upp till 300 km/dygn vid till- och fråntransporten. • Pluton ingående i kompani med marina uppgifter skall ha färdighet att transporteras 40 distansminuter med förbandets båtar/fartyg i en transportomgång • Färdighet att mottaga tillkommande hemvärnsinsatsplutoner. (Under förflyttning med hjälp av VHF då detta medges). • Färdighet att strida i pluton med skarp ammunition – mot egna uppsatta delmål. • God förmåga avseende skydd och bevakning av skyddsobjekt. • Utvecklad förståelse för de behov som finns för plutonens stridsförmåga, i urbaniserad miljö. • Personlig färdighet avseende stridsskjutning. • Förevisa hemvärnsförband i Visby i rekryterings- och informations syfte. • Erfarenhets och utbildningsutbyte med Norge avseende samordning och lösande av uppgift skydd och bevakning

7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delt förband ²⁹ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	<i>Huvuddelen har uppnått mål enligt ovan. Förmågan att planera och genomföra omgruppering och tilltransport på land, i luften och till sjöss har förbättrats. Utbildnings- och erfarenhetsutbyte med Norge har varit mycket värdefullt och utvecklande för svenska enheter.</i>		
	Diff mellan mål och utfall	inga		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		2 500	2 100	400
	Orsaker till diff	Ersättningar till hemvärnssoldater har ej blivit fakturerade från deltagande förband. Am överbudeterad med ca 100 kkr		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Erfarenheter från samverkan med Norge i skyddsvaktsutbildning (stegringsföljder) samt transport av förband till övningsområde är tillvaratagna för kommande övningar.		

STEADFAST JOIST 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)	67	Ansvarigt chef (OPR)	Franc Chiesi
Övningens namn enligt VU	Steadfast Joist 2009 (SFJT 09)	Tid för genomförande	090323 -- 0402
		Övningsplats/land	Neapel/Italien
Pos	Innehåll	Redovisning	
1	Typ av övning	<i>Synthetic Exercise (SYNEX) / Computer Assisted Exercise (CAX). 2- nivå övning på operativ- och taktisk nivå.</i>	
2	Deltagande förband	<i>Nato Response Force 12 (NRF 12), Maritime Component Command (MCC) Naples, Land CC Madrid och Air CC Izmir.</i>	
	Personalstyrka	6 svenska officerare deltog som stabsofficerare, varav en från Försvarshögskolan (FHS).	
	Ur (GU-förb)	NIL	
3	Genomförd verksamhet i stort	Såsom deltagare från ett Partnerskap för fred (PFF, engelska- Pfp))- partnerland deltagit i befattning, stabsofficer (SO), i Deployable Joint Task Force (DJTF) vid Joint Forces Command (JFC) Naples, Italien.	
4	Övriga deltagande stater/förband (i stort)	Nato medlemsstater. Partnernationer från Pfp och från Mediterranean Dialogue (MD) inbjöds att delta.	

²⁹ Med förband avses förband enligt IOR.

6	Övergripande mål med övningen	Nato:s övergripande syfte med övning SFJT 09 var att träna, integrera och validera NRF 12 ledningsstruktur. Syftet med Försvarens maktens deltagande i SFJT 09 var att öka den enskilde officerens duglighet att beträda befattningar i en Nato DJTF- stab. Vidare skall övningsledningsmetoder i Nato jämföras med svenska anordnade stabsövningar och därmed ytterligare kunna utveckla FM förmåga att planera och genomföra dylika.		
7	Sammanfattat resultat/måluppfyllnad	Målsättning uppfylld. Övningen har gett deltagarna erfarenheter inom följande områden: <ul style="list-style-type: none"> • Ökade kunskaper och insikter i DJTF konceptet. • Ökade insikter och ökad förståelse för arbete i Nato-stab DJTF HQ • Ökade färdigheter i yrkesmässig kommunikation (engelska). 		
	Diff mellan mål och utfall			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		423,6 tkr	240,8 tkr	182,8 tkr
	Orsaker till diff	Två sena svenska deltagares avhopp medförde minskade utgifter.		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	2010 genomförs ej SFJT. Beredning bör ske om deltagande i övning Steadfast Juno 2010 (SFJO 10) skall ske istället.		

STEADFAST JUNCTURE 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		67	Ansvarigt chef (OPR)	Franc Chiesi
Övningens namn enligt VU	Steadfast Juncture 2009 (SFJE 09)		Tid för genomförande	2009-05-20--31
			Övningsplats/land	Portugal och Norge
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	<i>Command Post Exercise (CPX)</i>		
2	Deltagande förband	<i>NATO Response Force 13 (NRF 13)</i>		
	Personalstyrka	10 svenska officerare deltog som stabsofficerare. 8 av dessa tjänstgjorde i <i>Deployed Joint Staff Element (DJSE) Main HQ</i> och 2 tjänstgjorde i <i>Joint Logistic Support Group HQ (JLSG HQ)</i> .		
	Ur (GU-förb)	NIL		
3	Genomförd verksamhet i stort	Såsom deltagare från ett <i>PfP eligible partner nation</i> deltagit i ”skarp” befattning, SO i <i>DJSE JC Lisbon, Portugal</i> samt SO <i>JLSG Stavanger, Norge</i> .		
4	Övriga deltagande stater/förband (i stort)	NATO medlemsstater, <i>eligible partners</i> (Sverige och Finland). Övriga partner nationer från <i>PfP</i> och från <i>Mediterranean Dialogue</i> inbjöds att delta som observatörer.		

6	Övergripande mål med övningen	<p>NATO:s övergripande syfte med övning SFJE 09 var att träna, integrera och validera NRF 13 ledningsstruktur i syfte att träna och evaluera dess operativa förmåga.</p> <p>Syftet med Försvarens maktens deltagande i SFJE 09 var att öka den enskilde officerens duglighet att beträda befattningar i en NATO DJSE- stab.</p> <p>Vidare skall övningsledningsmetoder i NATO jämföras med svenska anordnade stabsövningar och därmed ytterligare kunna utveckla FM förmåga att planera och genomföra dylika.</p>		
7	Sammanfattat resultat/ måluppfyllnad	<p>Målsättning uppfylld.</p> <p>Övningen har gett deltagarna erfarenheter inom följande områden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ökad kunskap och insikt i DJSE konceptet • Ökad insikt och ökad förståelse för arbete i NATO-stab DJSE HQ och JLSG • Ökade färdigheter i yrkesmässig kommunikation (engelska) 		
	Diff mellan mål och utfall			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		695,7 tkr	667,6 tkr	28,1 tkr
	Orsaker till diff			
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	<p>Sverige bör fortsättningsvis delta i övningar under DJSE konceptet för att därefter implementera metoden i egen övningsverksamhet i syfte att pröva mot nationell operativ ledning.</p> <p>Vidare bör koppling mot (F)HQ och Viking 11 klarläggas.</p>		

STEADFAST MOVE

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		19	Ansvarigt chef (OPR)	Johan Godin
Övningens namn enligt VU	Steadfast Move		Tid för genomförande	09-05-11--05-15
			Övningsplats/land	Turkiet
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Command Post Exercise (CPX)		
2	Deltag förband	NATO/PfP		
	Personalstyrka	2 pers ur INSS J4		
	Ur (GU-förb)	NIL		
3	Genomförd verksamhet i stort	NATO:s övergripande syfte med övning Steadfast Move är att öva planeringsprocessen vid en deployering vid större insats med hjälp av planeringsverktyg LOGFAS		
4	Övriga deltagande stater Förband (i stort)	NATO, potentiella bidragande partners från PFF,		
6	Övergripande mål med övningen	Uppöva förmåga att utveckla överföring av information inom ramen för LOGFAS		

7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delt förband ³⁰ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	Deltagande personal har fått ökad förmåga i utnyttjandet av planeringsverktyg samt skapat kontaktnät för vidare utveckling av planeringsverksamhet med verktyget.		
	Diff mellan mål och utfall	NIL		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
			Ca 35 kkr	
	Orsaker till diff	Budget inbakat i aktivitet NMCC vht insatser och övningar		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Fortsatt användning på nationell basis är nödvändig för att bibehålla kompetens. En utvecklad version är under leverans jan 10 som ökar möjligheten att använda LOGFAS.		

SVE-FIN AMPHEX 09

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)		674	Ansvarigt chef (OPR)	Öv Mats Lindberg
Övningens namn enligt VU	SVE-FIN AMPHEX 09		Tid för genomförande	090525-090530
			Övningsplats/land	GYLTÖ skärgård, FINLAND
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	Förbandsövning/LIVEX		
2	Deltag förband	Amfstrigrp ur 2.amfbat		
	Personalstyrka	100 pers		
	Ur (GU-förb)	2.amfbat, Amf 1		
3	Genomförd verksamhet i stort	Dubbelzijdig tillämpad		
4	Övriga delt stater Förband (i stort)	FINLAND, Ekenäs kustbataljon, Nylands brigad.		
6	Övergripande mål med övningen	Förmåga att, som del i multinationellt förband lösa internationell krishanteringsuppgift i skärgårdsmiljö.		

³⁰ Med förband avses förband enligt IOR.

7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delt förband ³¹ : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	Målsättningen med förbandet har uppfyllts, följande delmål har uppfyllts på ett bra sätt: <ul style="list-style-type: none"> • utveckla metoder för ledning av SWEFIN ATU, • ytterligare fördjupa förståelsen mellan de båda ländernas orderuttryck, taktik och funktionsprinciper, • utveckla stabsofficerare att fungera i en svensk-finsk bataljonsstab och som förbandsinstruktörer, • inhämta erfarenheter och utveckla metoder för att underhålla en gemensam stridsgrupp, • inhämta erfarenheter avseende principer för egenvärdering (OCC SEL), • utveckla taktik och stridsteknik på olika nivåer i SWEFIN ATU. 		
	Diff mellan mål och utfall	Förbandet har inte analyserat eller utvecklat en gemensam förbandsmålsättning då tiden inte medgav detta. Prio för FINLAND har varit OCC E&F eval av sin del av förbandet.		
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		1 200 kkr	958 kkr	242 kkr
	Orsaker till diff	Amfstrigrp mindre än planerat vilket medfört ett mindre utfall i form av arbetstidskostnad.		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	Erfarenheter kring ÖL organisation och arbetsmetodik inarbetas i Amf 1 egna övningsupplägg, främst inför övningsserien för 2.amfbat under 2010.		

TOXIC TRIP 2009

Övningsnr enligt övningsplan i VU (uppslag 4.1)			Ansvarigt chef (OPR)	LSS StabsE A0
Övningens namn enligt VU	Toxic Trip 2009		Tid för genomförande	090907--11
			Övningsplats/land	Uppsala/Sverige
Pos	Innehåll	Redovisning		
1	Typ av övning	PfP/NATO CBRN-övning i flygbasmiljö		
2	Deltag förband	LSS var Host Nation under övningen, härvid övades från svensk sida endast 6 elever från R3-skolans kurs A793.		
	Personalstyrka	6 övade		
	Ur (GU-förb)	NIL		
3	Genomförd verksamhet i stort	Övningsvärd av årlig CBRN-övning Toxic Trip i Sverige. Deltagande med 6 elever i övningsmomenten.		

³¹ Med förband avses förband enligt IOR.

4	Övriga delat stater Förband (i stort)	Danmark, Estland, Frankrike, Grekland, Holland, Kanada, Norge, Polen, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Tjeckien, Tyskland, Ungern, USA, Österrike Tot: 165 utländska deltagare		
6	Övergripande mål med övningen	<p>-To train different aspects of CBRN defence related with air operations in a multinational scenario.</p> <p>-To train personnel in the deployment of mobile and transportable collective CBRN shelters and use them in conjunction with other nations air assets.</p> <p>-To increase the level of interoperability among NATO and partner nations in order to conduct the procedures of donning/doffing aircrew CBRN ensembles and provide technical support.</p> <p>-To contribute to the understanding for the need of common procedures.</p> <p>-To discuss and analyse the current status of CBRN defence as it relates to present/future requirements and to assess the training implications derived from emerging threats.</p> <p>-To sum up events that evolved from the exercise and draw conclusions that will support nations in improving their CBRN defence training methods and procedures.</p> <p>-Provide feedback to the NSA(NATO Standardization Agency) about the CBRN related STANAGs which was demonstrated during the exercise.</p>		
7	Sammanfattat resultat / måluppfyllnadKop plat till resp delat förband ³² : PersQ (ev) Förmåga (int, urban, tropisk, arktisk funktion etc)	Inget svenskt förband övade, utan endast sammansatt enhet av kursdeltagarna.		
	Diff mellan mål och utfall			
8	Ekonomiskt utfall	Budget (tkr)	Utfall (tkr)	Diff (tkr)
		542,6	1203,4	-660,8
	Orsaker till diff	Underbudgeterat. Utökade kostnader för uppkommen: övertid gällande flygplatsdrift, transporttjänster med transportorganisation, FORTV arbeten.		
9	Övrigt, bl a erfarenheter och hur de avses att tillvaratas.	NIL		

³² Med förband avses förband enligt IOR.

FÖRSVARSMAKTEN